

©

The Gujarat Government Gazette

SUPPLEMENT TO THE CENTRAL GAZETTE AND CENTRAL SECTION

PUBLISHED BY AUTHORITY

VOL. LXV] THURSDAY, 26th DECEMBER, 2024/PAUSA 05, 1946 [No. 350

Separate paging is given to each part of the supplement to the Central Gazette and Central section in order that it may be filed as a separate compilation

PART-II

EXTRAORDINARY

ગુજરાત સરકાર/દ્વારા પ્રસાદ/નં. ૧૫૩૪/૨૦૨૪.-

Enclosure of Urban Development and Urban Housing Department

Resolution No.JNM/102021/1196/P, Dated: 23.05.2022

PARKING POLICY FOR
JUNAGADH MUNICIPAL CORPORATION-2022

JUNAGADH MUNICIPAL CORPORATION
SWAMIVIVEKANAND BHAVAN
JUNAGADH.

CONTENT**PARKING POLICY FOR JUNAGADH CITY**

1	Introduction to Junagadh
1.1	Motorization
2	Parking in Junagadh
2.1	Parking Supply
2.2	Parking Demand
3	Guideline for parking layouts
4	Parking Enforcement
5	Need for Parking Policy
6	Parking Policy Directives
6.1	Charging for parking
6.2	Enforcing Parking
6.3	Reducing parking minimums
6.4	Managing freight
6.5	Regulating IPTS Parking
7	Parking Information System
	Annexure - 1
	Annexure - 2

Abbreviations

CMP-Comprehensive Mobility Plan
 CMS-Changeable Message Signs
 GDCR- General Development Control Regulations
 ECS-Equivalent Car Space
 FSI - Floor Space Index
 GDP- Gross Domestic Product
 GPMC-Gujarat Provincial Municipal Corporation
 IPT - Intermediate Public Transport
 IRC - Indian Road Congress
 ITS - Intelligent Transport Systems
 NUTP- National Urban Transport Policy
 PGI - Parking Guidance and Information
 PPP - Public Private Partnership
 RFID - Radio Frequency Identification
 JUMC - Junagadh Municipal Corporation
 JUDA-Junagadh Urban Development Authority
 TDM-Travel Demand Management
 TEO - Traffic Enforcement Officer
 UMTC-Urban Mass Transit Company
 VMS-Variable Message Signs

1. INTRODUCTION TO JUNAGADH

Junagadh is situated in the Saurashtra in Central plains of Gujarat State of Western India at a height of 82.87 m above mean sea level. Junagadh is located at the foot of Girnar hills; it lies within 21° 1' North latitude and 70° 13' East longitude. Junagadh is the district center for the Junagadh district and also Junagadh is the major center for education, commercial, tourism and etc. activity for surrounding area. It has an area of 57.16 sq. kms. As per census 2011 the population of city is around 3,19,462.

Junagadh city limit was extended from 13.47 Sq.kms. to 57.16 Sq.kms from January 2004 and population of city increased from 1,68,686 to 3,19,462.

The city is connected with other parts of the country by rail and road. Junagadh is one of the progressive districts in Gujarat and from September 2002, Junagadh city is declared as 7th Municipal Corporation of Gujarat. City administration functions under Bombay Municipal Corporation, Act-1949 and has wide power under the same Act for resource development, resource generation.

Junagadh is a historical city has 2500 years old history. Junagadh city also acquired an important place in tourist map of Gujarat. Everyday thousands of visitors/tourists visit the city for religious, entertainment and educational purpose. In Junagadh city festivals like "Mahashivtatri" and "Parikrama" organized every year, importance of these festivals not up to local level but it spread over national and international.

Transportation is backbone to the development of urban areas. It enables functioning of urban areas efficiently by providing access and mobility. Passenger transport has an overriding influence on the functioning of the city. With growth, the mobility needs increase. People's personal choices and freedom get expressed in increased ownership and use of personalized vehicles. The public agencies operating public transport systems often fail to restructure service types to meet with the changing demand pattern.

1.1 MOTORIZATION

The number of registered vehicles in Junagadh up to 2019 is 28414. Out of this, 74% are 2-wheelers, 1% are 3-wheelers while close to 11% are cars and 14% others vehicles. In year 2019, vehicle growth rate in Junagadh was estimated as 10%. With mode rate precipitate in come; there is a trend of increase in two-wheeler private vehicles. However, Junagadh Corporation city bus system has contractual. Total 08 buses are in operation on 08 routes carrying 1000 to 1200 passengers every day. It covers almost 10 km of road length. Some 8 to 10 more routes are planned for the extension of bus service to the extended area, when materialized it carries about 2000 to 2500 more passengers every day. These public transport initiatives will have a positive impact on formulation of the parking policy.

A dominant Intermediate Public Transport (IPT) service in the form of auto rickshaws so provides commuters with point to point services. It has been estimated that the IPT caters to around (02 thousand) passengers per day.

2. PARKING IN JUNAGADH

As part of the fulfilling the growing demand for parking JUMC has finalized some surface segment as a parking space. This section looks at the present parking situation in Junagadh.

2.1 PARKING SUPPLY

Junagadh presently has 54 authorized parking sites. All are surface parking car, Auto and two-wheeler park facility is materialized recently. The total places devoted to authorize park is 54 places parking supply in different parts of Junagadh. The city center accounts for almost half of the city's parking supply.

2.2 PARKING DEMAND

Parking lines upon most of the corridors, creating congestion, chaos and pollution. This negatively impacts the mobility and livability in the city and saturates the central area. Double lined parking along the streets is a common site with clogged up unorganized parking at intersections and on footpaths. In Central Junagadh there is an on-street or non-street parking facility for 4300 vehicles where as the parking demand reaches to about 10,000 vehicles. This leads to encroachment of access paths, traffic disruption and an unsafe walking environment.

While on street parking is fully occupied, the off-street parking is underused. There are 54 parking areas accommodating around 4300 vehicles. However, at most times of the day, these are unoccupied. It is estimated that about 47.5% of the road space is lost to parking.

The parking surveys show that maximum parking demand in the central area is for a short stay. About 70% vehicles are parked for less than an hour. There are mostly two wheelers which are parked randomly along the road. In terms of percentage, 65% of the parked vehicles were two wheelers and 10% were cars followed by 15% three wheelers. Trucks and light commercial vehicles are not permitted in the central city area. The worst impacted areas due to high parking demand are commercial areas like Dhal Road, Dhanapith area, panchhatdi road, magnath road, m.g.road, school, hospitals, temples, and others areas experience high parking demand particular time period. Mainly of this parking is free, Observing the scenario, it can be concluded that irregularity and Congestive road side result in irregular Traffic connection. It can be concluded that irregularity and accumulation of parking is result completely free parking.

Currently no parking charges are levied in Junagadh city. However, the rates for two-wheelers and cars are intended to keep reasonable to encourage paid parking.

These issues of parking management have causes a huge impact on the city's quality of lifestyle. The ever-increasing traffic congestion and resultant air pollution, road accidents due to ignorance And inconvenience caused to commuters, and constant noise pollution has made the environment of the city stressful.

3. GUIDELINE FOR PARKING LAYOUTS

- **On street parking** :- On street parking means the vehicles are parked on the sides of the street itself. This will be usually controlled by government agencies itself. Common types of on-street parking are as listed below. This classification is based on the angle in which the vehicles are parked with respect to the road alignment. As per IRC the standard dimensions of a car is taken as 5×2.5 meters and that for a truck is 3.75×7.5 meters.

1. **Parallel parking** :- The vehicles are parked along the length of the road. Here there is no backward movement involved while parking or no parking the vehicle. Hence, it is the most safest parking from the accident perspective. However, it consumes the maximum curb length and therefore only a minimum number of vehicles can be parked for a given kerb length. This method of parking produces least obstruction to the on-going traffic on the road since least road width is used. The length available to park N number of vehicles, $L = N \times 5.92$.
2. **30° parking** :- In thirty degree parking, the vehicles are parked at 30° with respect to the road alignment. In this case, more vehicles can be parked compared to parallel parking.
3. **45° parking** :- As the angle of parking increases, more number of vehicles can be parked. Hence compared to parallel parking and thirty degree parking, more number of vehicles can be accommodated in this type of parking. As length of parking space available for parking number of vehicles in a given kerb is $= 3.54N + 1.77$
4. **60° parking** :- The vehicles are parked at 60° to the direction of road. More number of vehicles can be accommodated in this parking type. As length available for parking $N_{\text{vehicles}} = 2.89N + 2.16$.
5. **Right angle parking** :- In right angle parking, the vehicles are parked perpendicular to the direction of the road. Although it consumes maximum width kerb length required is very little. In this type of parking, the vehicles need complex maneuvering and this may cause severe accidents. This arrangement causes obstruction to the road traffic particularly if the road width is less. Moreover, it can accommodate maximum number of vehicles for a given kerb length. Length available for parking number of vehicles is $= 2.5N$.

- **Off-Street Parking** :- When parking facility is provided at a separate place away from the kerb, it is known as off street parking. Different type of off street parking are as under :

1. **Surface car parks** : Surface car parks this type of parking is used at super market, complex & office.
2. **Multi-storey car parks** : This type of parking design for 400 – 500 car parking. In this type of parking, parking design for max 4 – 5 floor. This parking is used for large area.
3. **Roof parks** : Roof parks Because of less space in many cities parking facility provided on roof of the building.
4. **Mechanical car parks** : In this method with the help of lift cars are lifted from one floor to another floor. Cars are parked in stall with the help of mechanical trolley.
5. **Underground car parks** : Underground car parks Basement of building.

4. PARKING ENFORCEMENT

As per the legal provisions specified in the GPMC Act, 1949, JUMC owns the public street; however, it has limited power over parking management and enforcement.

The Gujarat Provincial Municipal Corporation (GPMC) Act of 1949 establishes Section 458 that providing and maintaining parking facilities is the local government's responsibility. However, parking enforcement is done by the Traffic Police. They fine and/ or tow away illegally parked vehicles, often, they cannot enforce due to lack of adequate traffic policemen or lack of equipment to tow away vehicles. In most cases, traffic police are stationed at major intersections and not along the roads/ streets. This leads to situations where parking violations occur frequently, leading to traffic congestion, safety issues for all users and a general sense of chaos and disorder on streets. Contrastingly, it has been found that local bodies across the globe partners with their respective traffic police department to enforce parking policy for efficient management.

5. NEED FOR PARKING POLICY

Private vehicles require enormous terminal capacity. They stay parked for long periods. A private vehicle, typically, stays parked for 20-22 hours in a day (80-92% of time). Other modes of transport spend more time in transit than parking. A car parked on street consumes 15 sq.mt., while a car parked off street requires 23 sq.mt. These figures are startling when seen in the context of minimum sizes of dwelling units specified in Development Control Regulations (DCR) of most cities. 18-25 sq.mt. If we consider that each car requires three parking spaces per day, the total area required by a car each day is between 45 to 70 sq.mt. Certainly, it proves that providing for more and more parking is not a sustainable solution.

The absence of a comprehensive parking policy in Junagadh has resulted in independent dealing of the parking issues by multiple stake holders. This lack of a coherent approach has led to plans and projects that are contradictory in nature and often end being infrastructure projects that require high investment and attempt to solve a short-term parking problem. Junagadh needs a parking policy that has a holistic vision, with strategic objectives and is in sync with Junagadh's overall transport policy and objectives, as well as the statutory Development Plan.

6. PARKING POLICY DIRECTIVES

The parking policy is articulated through Policy Directives. They provide policies and actions to address on-street parking, off-street parking. Loading bays, parking permits, reserved parking, motorcycle and bicycle parking. The policies have been derived from the issues that were highlighted earlier and support the guiding principles.

6.1 CHARGING FOR PARKING

Parking pricing and time limits are important parking management mechanisms to enhance turnover of parking bays and ensure access to limited on street parking in high parking demand areas.

This policy directive states that all parking in Junagadh shall be charged. **Pricing shall be differentiated based on demand.** The entire area under JUMC shall have similar parking charges, except certain areas designated as "premium areas". It is based on the premise that parking demand is highest in areas with high land value or rentals and parking prices must pay its share of land rent.

There are many areas in Junagadh which have very high parking demand due to their land use and activity pattern. Such areas will be classified as premium areas or streets. A higher parking charge will be applicable here. The list of premium areas and streets shall be updated regularly based on recommendations of the Standing Committee and Municipal Commissioner. The premium areas and streets recommended in this policy are:

- Gandhi chowk Area
- S.T.RoadArea
- Near Dwarikadhish market Area
- PanchatdichowkArea
- Circle chowkArea
- Moti bag Road Area
- College Road Area
- RanavavchowkArea
- M.G.RoadArea
- BhavnathArea
- Near Railway Station Area
- Joshipara Area

- KalvaChowk Area
- Zanzarda Road Area
- Near Uppar Coat Fort Area
- Azad Chowk Area
- ChitakhanaChowk Area
- Near SahidSmarak Area
- Jayshree Road Area
- TimbavadiMadhuram Area
- Mangnath Road Area

6.2 ENFORCING PARKING

Unregulated and illegal parking are rampant in Junagadh. Provision and maintenance of streets, among other public infrastructure is under the purview of the JUMC.

Junagadh's parking policy shall enable JUMC to enforce parking through following mechanisms.

Legal provisions for empowering JUMC to enforce parking management in the city shall be done by framing new rules and regulations under sub-section 36 of section 458 of The Gujarat Provincial Municipal Corporation(GMPC) Act of 1949.

The Municipal Commissioner shall form a “Traffic Cell” within JUMC. It shall be headed by Director (Traffic) of the rank of Executive Engineer or STPO above. A team of Traffic Enforcement Officers (TEOs) Shall be appointed and shall report to the Director or concerned higher official. All cases of parking violations in JUMC area shall be monitored by traffic cell through frequent surveys.

JUMC shall declare the permitted and prohibited areas for parking. No parking areas shall be defined for smooth flow of people and vehicles. The places for parking of different kinds of vehicles and the rules shall be prominently published in local newspapers. Leaving a motor vehicle at rest in any public place in such a way as to cause or likely to cause danger, obstruction or undue inconvenience to others will be considered an offence. Such vehicles can be towed away or clamped by the JUMC.

JUMC shall determine the towing and fining charges. The charges for towing and the offence shall be borne by the defaulter. Traffic Enforcement Officers of JUMC shall have the authority to tow away and or clamp vehicles which violate parking norms. Towing vehicles or clamps shall be procured by the JUMC. The vehicle shall be unclamped after the correct fine has been deposited to the JUMC. In case of towing, the vehicle shall be removed to the nearest impound lot and released after the correct fine has been paid to the JUMC.

Private agencies can be appointed through transparent and competitive bidding process for collection of fees, penalties, towing and no parking charges in the city. JUMC shall ensure that all on-street parking areas, parking lots in municipal plots are clearly marked and easily identified.

To bring clarity to road users, JUMC shall begin a process of demarcating on-street parking areas. All roads with Row greater than 24m shall be taken up first, followed by 12 – 24 m and finally less than 12m.

6.3 Reducing parking minimums

Parking Norms need to be reconsidered as parking demand does not match with statutory CGDCR. The provision of CGDCR depends on total built up area irrespective of actual demand. Development control regulations are limited to percentage of parking requirements which is rigid and they don't change with demand/development. It is also limited to the premises to be developed.

These standards shall be modified in the following manner :

- ❖ Lowering parking standards progressively, as a long term measure to reduce demand of parking space in future.
- ❖ Reducing the parking requirements near mass transit corridor.

Till the ownership is limited to requirement, it may remain a necessity but the ownership of multiple cars is broadly a luxury which needs to be discouraged and the next step for that purpose is to tax progressively upwards for the second, third and fourth car.

6.4 Managing freight

In line with the overall vision of Accessible Junagadh, the objective of freight management plan is to “Improve freight mobility within the overall transport sector priorities of facilitating urban mobility and public safety”.

The strategies of Freight Management Plan envisaged are:

Short term Strategies

- ❖ Redefine freight routes and time zones to minimize the intrusion of external traffic and minimize conflicts with passenger movements
- ❖ Possible use of other terminals for lean time storage/ distribution
- ❖ Provision for Parking and transporter facility within GIDC Estates
- ❖ Improve directional and information signage

Long term Strategies

- ❖ Define priority markets to be located within the city and designate dedicated corridors/ Lens for freight movement.
- ❖ Responsive City Centre land use – transport policies.
- ❖ Define trades that need to be located within the walled city and incentives relocation by providing additional FSI in the current location for development of alternate facilities.

It is recommended to prepare a ‘Comprehensive Freight Movement Plan’ for city to avoid conflict between local and regional freight. This plan shall be prepared by city traffic police. It may include specific routes and timings for allowing freight traffic in the city. It would also identify the regulations for freight parking etc. This plan shall be reviewed at an interval of 5 years and shall be revised at 10 years intervals.

6.5 REGULATING IPT SPARKING

Junagadh had presently about 1000 auto rickshaws. It has only been increasing since then. This policy directive shall apply to all demarcated areas for IPT in the city.

Junagadh shall have designated on-streets Spots for parking taxis and auto rickshaws. These spaces shall be specifically demarcated by the JUMC. No IPTS parking shall be provided near junctions. No charges shall be recovered from IPTS for using these spaces. Other vehicles shall not be permitted to park these areas. IPTS shall not be allowed to park spaces designated for other vehicles.

Higher priority shall be given for IPTS parking in areas within 300m from transit stations. Any IPT parking in an undesignated area shall be liable for appropriate parking charges or suitable measures.

JUMC shall initially demarcate IPT parking areas on all streets within its jurisdiction. IPT parkingNear commercial and transit hubs such as malls, bus terminals and railway stations shall be prioritized over parking for other modes. Such parking shall be restricted to only auto rickshaws and city taxis.

7 PARKING INFORMATION SYSTEM

Parking Information systems are based on the use of message signs to give driver's information regarding parking availability.PGI systems are designed to aid in the search for vacant parking spaces by directing drivers to car parks where occupancy levels are low.

For Junagadh, The PGS aims to encourage a more efficient use of existing parking facilities and reduce the amount of parking search traffic by providing information to drivers concerning the locations and availability of parking spaces.

ANNEXURE- 1

The tables below shows on and off street parking charges in normal and premium areas.

On street parking - All areas					
	0 to 3 hours	0 to 6 hours	0 to 9 hours	0 to 12 hours	0 to 24 hours
3- wheelers	2	4	6	8	10
Cars	10	15	20	25	30
LCV	15	20	25	30	35
HCV	20	25	30	35	40

On Street Parking - Premium Areas					
	0 to 3 hours	0 to 6 hours	0 to 9 hours	0 to 12 hours	0 to 24 hours
3- wheelers	4	6	8	10	12
Cars	15	20	25	30	35
LCV	20	25	30	35	40
HCV	25	30	35	40	50

Off Street Parking - All Areas				
	0 to 6 hours	0 to 12 hours	0 to 18 hours	0 to 24 hours
3- wheelers	1	2	4	6
Cars	5	10	15	20
LCV	10	15	20	25
HCV	15	20	25	30

Off Street Parking - Premium Areas				
	0 to 6 hours	0 to 12 hours	0 to 18 hours	0 to 24 hours
3- wheelers	2	4	6	8
Cars	10	15	20	25
LCV	15	20	25	30
HCV	20	25	30	40

On and Off Street Parking - All Areas					
	0 to 3 hours	0 to 6 hours	0 to 9 hours	0 to 12 hours	0 to 24 hours
2 wheelers	0.5	1	2	3	5

All above Tables are for 24 hours. For more than 24 hours , parking charges shall be computed based on the additional duration of parking as increment from start from 0 in table. Bicycles and Handicapped modified vehicles shall not be charged for parking.

ANNEXURE -2

The table below shows parking permit charges.

Parking District	Vehicles	Subsidy scenarios					
		90% Subsidy			95% Subsidy		
		Cost_RP/ Year	Cost_WP/ Year	Cost/ month	Cost_RP/ Year	Cost_WP/ Year	Cost/ month
Normal Area	2 W	365	200	30	185	100	15
	Car	1095	600	90	555	300	45
	LCV	1825	1000	150	925	500	75
	HCV	2555	1400	210	1295	700	105
Premium Area	2 W	730	400	60	370	200	30
	Car	2190	1200	180	1110	600	90
	LCV	3650	2000	300	1850	1000	150
	HCV	5110	2800	420	2590	1400	210

RP : Residential permit

WP : Work permit

Sd/- Illegible
Senior Town Planner
Junagadh Municipal Corporation.

Enclosure of Urban Development and Urban Housing Department

Resolution No.JNM/102021/1196/P, Dated : 23.05.2022

PARKING BY-LAWS-2022

JUNAGADH MUNICIPAL CORPORATION

General Parking Control (Management) and by-laws.

(To regulate public parking places under The GPMC Act-1949)

Contents

	Preface
1	Title and commencement
2	Definition
3	Jurisdiction
4	Standards
5	Traffic Cell- Duties and responsibilities
6	Procurement and requirements
7	Implementation Plan
8	Fees and additional charges
9	Mode of payment
10	Exemptions
11	Appeals

Preface

The Gujarat Provincial Municipal Corporation Act of 1949 (GPMC Act) establishes section-458 that providing and maintaining parking facilities is the local government's responsibility. At present, parking enforcement is managed by the Traffic Police. They fine and /or tow away illegally parked vehicles. Often, they cannot enforce due to lack of adequate traffic policemen or lack of equipment to tow away vehicles. In most cases, traffic police are stationed at major intersections and not along the roads/streets. This leads to the situations where parking violations occur frequently, leading to traffic congestion and safety issues for all users, and a general sense of chaos and disorder on streets. The JUMC, therefore, desires to manage parking enforcement in its jurisdiction with a view to inter alia ease the burden on traffic police and ensure organized street parking. This shall be done in conjunction with the powers of the traffic police to enforce and collect fines under the Bombay Police Act and the Central Motor Vehicles Act.

The relevant provision of the GPMC Act in this regard is as follows:

(b) Sections 458 of the GPMC Act provides:

"The Corporation may from time to time make by-laws, not inconsistent with this Act and the rules, with respect to the following matters, namely....

(36) Securing the protection of public parks, gardens, public parking places and open spaces vested in or under the control of the Corporation from injury or misuse, regulating their management and the manner in which they may be used by the public and providing for the proper behaviour of persons in them.

These new rules and regulations shall be framed under sub-section 36 of section 458

The Central and State Government (2017) have already declared their intention of framing new rules and regulations that shall make it mandatory for new vehicle owners to furnish proof that a parking area is available with the purchaser to park the vehicle. JUMC shall also consider this policy based on rules and regulations that shall be formulated by the Central and State Government.

1 Title and Commencement

- 1) These by-laws may be called the Junagadh Municipal Corporation, General Parking Control (Management) By-Laws, 2022
- 2) These by-laws shall come into force with effect from the date of publication in the official gazette of the State of Gujarat.
- 3) These by-laws shall apply to the area under the jurisdiction of the Junagadh Municipal Corporation

2 Definitions

In this Parking by-laws, unless there is anything inconsistent with the context of meaning:

- **"Act"** means The Gujarat Provincial Municipal Corporation Act of 1949;
- **"Additional charge"** shall have the meaning specified in clause 8(4) of these by-laws;
- **"Bus stop/Station"** means a facility provided for passengers using public transport to board and alight from the public transport vehicle;
- **"City"** means the city of JUNAGADH;
- **"Corporation"** or **"JUMC"** means the Junagadh Municipal Corporation;
- **"Cycle track"** means a segregated lane earmarked exclusively for use of bicycle;
- **"Emergency Vehicle"** means a vehicle used for emergency purpose including but not limited to transporting patients to hospital, fire engines on duty, police vehicles on duty and other JUMC vehicle on relief and rescue work;
- **"Footpath"** means a type of thoroughfare that is intended for use only by pedestrians and not for other forms of traffic such as motorized or non-motorized vehicles;
- **"IRC"** means the Indian Roads Congress Codes;
- **"Impound Lot"** is a specific area identified by the JUMC to park vehicles that are towed away for parking / traffic rule violations;
- **"Motor Vehicle"** includes an automobile, bus, truck, motorcycle, motor assisted bicycle, motor scooter and any other vehicle propelled or driven other than by muscular power;

- “**Multi-level Parking**” is an off-street parking facility on one or more levels;
- “**Non -Use Vehicle**” means vehicle which have not been used for driving for over a period of 90 days;
- “**Off- Street Parking**” means the act of parking in a place that is not on street and may be in a private/public domain or in a multi-level /surface parking facility;
- “**On- Street Parking**” means the act of parking on the street or road in an area specifically designated for parking;
- “**Park**” or “**Parking**” means the act of leaving or stationed a motor vehicle in a designated space as declared by the Corporation for some limited duration of time;
- “**Private Property**” means any property that is not under Government ownership.
- “**Parking area**” means an area enclosed or unenclosed covered or open which is sufficient in size to park vehicles and includes any driveway connecting them with a street or alley and permitting ingress or egress of vehicles;
- “**Parking Charges**” are the charges collected by the Corporation from users for parking in a designated area;
- “**Parking Permit**” means a permit given by the JUMC to users to park vehicles in designated areas for specific period after pre-payment of fees set by the JUMC;
- “**Pedestrian**” means any person travelling on foot whether walking or running;
- “**Right of Way**” or “**Row**” means the entire area between property edge to property edge that is in the public domain and including features of carriage way, footpath, street furniture, median, traffic signals, cycle tracks, etc.;
- “**Shared Parking**” is the same parking space shared by more than one user on mutually agreeable terms;
- “**Traffic Enforcement Officer**” or “**TEO**” means the person authorised to carry out parking enforcement activities under these by-laws;

All other words and expressions used in these Parking By-Laws which are defined in the Act shall have the same meaning as respectively assigned to them in the Act

3 Jurisdictions

The provisions of the by-laws shall apply to the area under the Junagadh Municipal Corporation (JUMC), it shall include

- (1) All highways and part of highways
- (2) All lanes or alleys in public Row
- (3) All public right-of-way and public streets or roads
- (4) On-street and off-street parking places and areas
- (5) Private property area if specifically noted in the rules for temporary period as when declared by the Municipal Commissioner.

4 Standards

The Corporation shall ensure that all areas for on- street Parking, including parking areas under bridges and flyovers, parking lots in municipal plots are clearly marked so that they can be easily identified. Specifically, the following standards shall be followed;

- (1) On-street parking spaces shall be designed as per IRC: SP:12-2015
- (2) Boundaries of all spaces for On-Street Parking will be marked by white line as indicated in IRC-35-1997
- (3) Signage's clearly marking “Parking” and “no-parking” areas shall be marked as per IRC-67-2001

5. Traffic Cell-Duties and Responsibilities

- (1) The Municipal Commissioner shall form a “Traffic cell” within the JUMC. It Shall be headed by Director (Traffic) of the rank of Executive Engineer or STPO or above.
- (2) A team of TEO of the rank of Deputy Engineer / Assistant Engineer/ Junior Engineer/ Supervisor or any other rank shall be appointed and shall report to the Director or concerned higher official.
- (3) Towing vehicles and / or clamps shall be procured by the JUMC
- (4) All cases of parking violations in JUMC area shall be monitored by Traffic cell through frequent survey.
- (5) The authority to tow away and /or clamp vehicles which violate parking norms shall rest with the Traffic cell/ TEO.

- (6) In case of clamping, the vehicle shall be unclamped after the correct Additional charges have been paid to the JUMC.
- (7) In case of towing, the vehicle shall be shifted to the nearest impound lot And released after the correct Additional charge has been paid to the JUMC.
- (8) All records and database shall be maintained by the traffic cell in order to identify all violations and take appropriate actions as by the Municipal Commissioners or Competent Authority.
- (9) Private agencies can be through transparent and competitive bidding process for collection of fees, penalties, towing and no parking charges in the city under the supervision of authorised officer appointed by Director(Traffic).

6. Procedures and Requirements

The Municipal Commissioner may authorise Directors(Traffic) of Traffic cell carry out the duties and responsibilities for the purpose of these by-laws on his behalf. The procedures and requirement for the Corporation to enforce parking by-laws in city shall include the following:

- (1) The Municipal Commissioners or an officer authorised by the Commissioner may determine places where motor vehicles may stand either all time or for a specified period of time, and may determine the places at which public service vehicles may stop for a longer time than necessary for the taking up setting down of passengers.
- (2) The places for parking of different kinds of vehicles and the fee shall be published in local newspapers.
- (3) The Municipal Commissioner may declare "no-parking" areas for smooth flow of people and vehicles.
- (4) The Municipal Commissioner may prescribe parking permits primarily in residential areas, neighbourhoods or whichever other area he/she may think fit for issuing such parking permits. The fees of the parking permits shall be decided by the Municipal Commissioner from time to time based on the general traffic condition of the city. He/she shall have the power or refuse or revoke such parking permits.
- (5) Any vehicles users can park their vehicles at residential place, work places or any other place which are designated for parking purpose. These places may be owned by different people. The Municipal Commissioner may authorise shared parking between multiple owners on production of mutually agreeable terms given in writing, provided each of the parties has a right to share that parking space.
- (6) On-street and off-street parking charges shall be decided by the Municipal Commissioner from time to time.
- (7) On-street parking shall be discouraged around or adjoining roads or areas near multi-level parking. This area shall be decided by the Municipal Commissioner and can be changed as and when required. (Unless otherwise specified).
- (8) On-street and off-street parking shall be permitted for a maximum period of time as decided by the Municipal Commissioner.
- (9) In the event a motor vehicle if left at rest in any public place in such a way as to cause or likely to cause danger, obstruction or inconvenience to other, such vehicles can be towed away or clamped by the JUMC.
- (10) The Municipal Commissioner shall determine the fee and Additional charges.
- (11) The charges for towing and the Additional charges shall be borne by the owner of such motor vehicle. If any motor vehicle is stationary, abandoned or left unattended in any place other than a duly designated parking place in such a way as to cause obstruction to traffic or danger to any person or creating a traffic hazard, TEO or duly appointed or authorized staff may:
 - i. Forthwith cause the vehicle to be moved under its own power or otherwise to the nearest place where the vehicle will not cause undue obstruction or danger;
 - ii. Unless it is moved to a position where it will not cause obstruction or danger or hazard, cause to be taken all reasonable precautions to indicate the presence of the vehicle;
 - iii. If the vehicle has been stationary, abandoned or left unattended in parking or no parking area for a continuous period at 48 hours, TEO shall inform the police for further action;
 - iv. In case of "non-use vehicle" lying stationary in private or public place for more than 90 days, TEO shall inform the police for further action.

- (12) Officer in-charge of a parking place and TEO shall be issued identity cards by JUMC.
- (13) The Municipal Commissioner may amend these parking by-laws as and when required.
- (14) For vehicles that are required to be towed away, the TEO shall implement the following actions;
 - i. Take photographs on a camera to explain the nature of violation and as proof of the violation;
 - ii. Record the licence plate number in prescribed format and the nature of violation;
 - iii. Record the amount of additional charges to be collected in the prescribed format;
- (15) JUMC shall not be responsible for any damage to the parked or towed vehicle.

7. Implementation plan:

The contents of the by-laws may be implemented through the following plan:

- (1) **Parking Permits:** The municipal Commissioner shall declare specific areas in Junagadh to be under ‘Parking Permits’ Vehicle owners residing or working in such areas shall approach the traffic cell to purchase their parking permits. This may be for on-street or off-street parking. They shall be asked to fill in an application form with the street name or MLCP name and deposit the fees in force at that point of time. Documents related to proof of residence and proof of vehicle ownership will need to be submitted along with the application form. Against payment of permit fees, the residents shall receive a valid permit and a specially designed sticker with a unique ID to be prominently displayed on the vehicle. If vehicles are found parked in such designated areas by the TEO without a permit, they shall be charged for violation of by-laws as decided by the Municipal Commissioner. The TEO shall have real time access to check the permit validity and authenticity during site visits. The following clauses shall be applicable to all the parking permits;
 - i. All parking permits shall remain valid for a given address, and shall cease to be valid when the address is changed. The Corporation may set an upper limit of one parking space per residence.
 - ii. Parking permits will not be applicable for premium roads during specific time duration which will be decided on case to case basis depending on the activities along the road.
 - iii. There will be higher parking permit charge for defaulters.
 - iv. JUMC is not responsible for any damage to the vehicle
- (2) **Sharing Parking :** The same space may be allowed to be shared between more than one owner. In such case, a ‘no objection’ must be taken from the president/ chairman/secretary of the premises where the shared parking is applicable. This agreement shall be considered as proof of parking and a unique ID issued.
- (3) **Proof of Parking :** Currently, parking is free or inexpensive. The cost of parking is not a big factor during decisions of vehicle purchase. The Central and State Government in (2017) have already declared their intention of framing new rules and regulations that shall make it mandatory for new vehicle owners to furnish proof that a parking area is available with the purchaser to park the vehicle. JUMC shall also consider this policy based on rules, regulations and guidelines that shall be formulated by the Central and State Government from time to time.
- (4) **Disposal of vehicles :** Vehicles towed away for parking violations shall be kept at an impound lot. JUMC shall designate spots/areas in the city as ‘impound lot’ where the towed away or unclaimed vehicles shall be parked. In case towed vehicle is not taken away by owner after paying the fixed charge, a demurrage charge as decided by the Municipal Commissioner per month shall be applied for a maximum period of 3 months. In case vehicle is not taken away by owner within 3 months, then after 3 months the vehicle shall be disposed off after following due process of law under prevalent Act.

8. Fees and Additional Charge

Fees :

- (1) The Municipal Commissioner may define fees for the designated Parking Areas in the City. The Parking fees can vary depending on the type of Vehicle, Location, time of the day and duration of Parking.
- (2) Parking fees shall be displayed at appropriate locations in the City.
- (3) The Municipal Commissioner can modify the fees from time to time as and when required.

Additional Charge :

(4) Whoever contravenes any provision of these by-laws shall be liable to pay additional charges for parking in violation of these by-laws which includes following specific situation but not limited to:

- I. A motor vehicle parked in an area other than the designated area of parking
- II. A motor vehicle is parked on the footpath;
- III. A motor vehicle is parked in an area clearly identifiable as Bus Stop/Station;
- IV. A motor vehicle is parked in a manner that obstruct entry and exit to public and private properties;
- V. A motor vehicle is parked on a Cycle Track;
- VI. A motor vehicle is parked in a manner that obstructs the smooth flow of traffic;
- VII. A motor vehicle is parked either completely or partially on a zebra crossing;

(5) The additional Charges that shall be payable for parking in violation of these by-laws shall be as follows.

Vehicle Type	Additional Charges
Two Wheelers	
Three Wheelers	
Four Wheelers	To be decided by Municipal Commissioner from time to time through circular of publication
LCV	
HCV	

(6) The additional charge shall be incrementally increased as decided by the Municipal commissioner if the same vehicle is found violating frequently;

(7) The Municipal Commissioner can charge the Additional Charges if required. The New Additional Charges shall be published in the local newspapers.

9. Mode of Payment

Challans shall be issued to persons who violate parking rules. These challans can be in the form of e-challans also. Offenders shall have the option to pay in cash to the TEO or in the event the vehicle is towed away. Than to pay in cash at the impound lot. Where the vehicle is parked. Options for payment on the spot through debit and credit card or mobile applications shall be made available. Payment can for parking charges and violations also be made through an electronic sensor system.

10. Exemptions

The Provisions of these by-laws shall not apply to:

1. Authority Emergency Vehicle where the operator is engaged in the performance of their duties;
2. Vehicles which are exempted, permit would be issued by JUMC and/or traffic police for various purposes and for specific period of time.

11. Appeals

If a person is not satisfied with the procedure and fine imposed:

1. He shall have the right to appeal to the Director (Traffic) within 14 days of the offense.
2. The Director (traffic) shall make a decision within 10 days of receiving such appeal

The decision of the Director (traffic) shall be final.

Sd/- Illegible
Senior Town Planner
Junagadh Municipal Corporation.

શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક : જનમ/૧૦૨૦૨૧/૧૧૯૬/પી, તા. ૨૩-૦૫-૨૦૨૨ નું બિડાષા

પાર્કિંગ નીતિ

જુનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન

સ્વામીવિવેકાનંદ ભવન

જુનાગઢ

નોંધ : જુનાગઢ શહેરની મુળ પાર્કિંગ પોલીસી અંગ્રેજી ભાષામાં છે. આ ગુજરાતી તરજુમો છે. આ બાબતે કોઈ સ્પષ્ટતા/અર્થઘટન જરૂરી જણાય તો અંગ્રેજી પાર્કિંગ પોલીસી (મુળ પોલીસી)નો આધાર લેવાનો રહેશે.

અનુકૂલ

જુનાગઢ શહેર માટે પાર્કિંગ નીતિ

૧	જુનાગઢ પરિચય
૧.૧	મોટરાઈઝેશન
૨	જુનાગઢમાં પાર્કિંગ
૨.૧	પાર્કિંગ પુરવઠો
૨.૨	પાર્કિંગની જરૂરિયાત
૩	પાર્કિંગના આપોજન અંગેની માર્ગદર્શિકા
૪	પાર્કિંગનો અમલ
૫	પાર્કિંગ નીતિની આવશ્યકતા
૬	પાર્કિંગ નીતિના નિર્દેશિકા
૬.૧	પાર્કિંગ માટેની કિંમત
૬.૨	પાર્કિંગ અમલીકરણની નીતિ
૬.૩	પાર્કિંગને લઘુત્તમ કક્ષાએ ઘટાડવુ
૬.૪	નુરનું સંચાલન
૬.૫	આઈપીએસ પાર્કિંગ નિયમન નીતિ
૭	પાર્કિંગ માછિની પ્રક્રિયા
	જોડાણા-૧
	જોડાણા-૨

સંક્ષેપ

- સીએમ્પી - વ્યાપકગતિશીલતા યોજના
- સીએમઅસ - ફેરફારવાળા સંદેશ ચિનહો
- જીસીઆર - સમાન્ય વિકાસ નિયંત્રણ નિયમો
- ઈસીએસ - સમાન કારની જગ્યા
- એફઅસઆઈ - ફલોર સ્પેસ ઈન્ડેક્સ
- જીપી - કુલ ધરેલું ઉત્પાદન
- જીપીએમસી - ગુજરાત પ્રાંત મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન
- આઈપીટી - મધ્યવર્તી સાવજનિક પરિવહન
- આઈઆરસી - ઈન્ડિયન રોડ કોન્ટ્રેક્સ
- આઈટીએસ - ઈન્ટેલિજન્ટ ટ્રાન્સપોર્ટ સિસ્ટમો
- એન્યુટીપી - રાષ્ટ્રીય શહેરીપરિવહન નીતિ
- પીજાએઈ - પાર્કિંગ માર્ગદર્શન અને માહત્ત્મી
- પીપીપી - જાહેરખાનગી ભાગીદારી
- આરએફાઈડી - રેઝિયો આવર્તન ઓળખ
- જેયુએમસી - જૂનાગઢ મહાનગરપાલિકા
- જુડા - જૂનાગઢ એરિયા તેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી
- ટીડીએમ - ટ્રાવેલરીમાન મેનેજમેન્ટ
- ટીઈઓ - ટ્રાફિક ઈન્ફોર્સમેન્ટ અધિકારી
- યુએમટીસી - અર્બન માસ ટ્રાન્ઝીટ કંપની
- વિએમઅસ - ચલ સંદેશ ચિનહો

૧. જૂનાગઢનો પરિચય :

જૂનાગઢ પદ્ધિમ ભારતનાં ગુજરાત રાજ્યમાં સૌરાષ્ટ્ર વિસ્તારમાં દરિયાઈ સપાટીથી ૮૨.૮૭ મીટરની ઊંચાઈએ આવેલ છે. જૂનાગઢ ગીરનાર પર્વતની તળેટીથી ૨૧.૧ ઉત્તર અક્ષાંસે તેમજ ૭૦.૧૩ પૂર્વ અક્ષાંસે આવેલ છે. જૂનાગઢ જલ્લાનું મુખ્ય મથક છે અને આસપાસનાં વિસ્તારો માટે શિક્ષણ, વ્યાપાર, પ્રવાસન તેમજ અન્ય પ્રવૃત્તિઓ માટેનું મુખ્ય મથક છે. જૂનાગઢ ૫૭.૧૬ ચોરસ ક્રીલોમીટર વિસ્તારમાં ફેલાયેલ છે. સને ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણતરી મુજબ જૂનાગઢની વસ્તી ૩,૧૮,૪૬૨ જેટલી છે.

જૂનાગઢ શહેરની હદ જાન્યુઆરી ૨૦૦૪માં ૧૩.૪૭ ચોરસ ક્રીલોમીટરથી વધારીને ૫૭.૧૬ ચોરસ ક્રીલોમીટર કરવામાં આવેલ અને તે મુજબ શહેરની વસ્તી પણ ૧,૬૮,૬૮૬ થી વધીને ૩,૧૮,૪૬૨ થયેલ.

આ શહેર દેશના અન્ય ભાગો સાથે રેલ તેમજ માર્ગ વ્યવહારથી જોડાયેલ છે. જૂનાગઢ ગુજરાત રાજ્યનાં વિકસી રહેલ જિલ્લાઓમાંનો એક જલ્લો છે. જૂનાગઢને ગુજરાત રાજ્યના સાતમાં મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલ છે. શહેરનું સંચાલન ગુજરાત મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ધારા હેઠળ ચલાવવામાં આવે છે. અને આ ધારા હેઠળ વિકાસ માટેનાં ઓતનું સર્જન તેમજ વિકાસ કરવાની વિશાળ સત્તા ધરાવે છે.

એક ઔતિહાસિક શહેર તરીકે જૂનાગઢનો ઈતિહાસ ૨૫૦૦ વર્ષ જુનો છે. જૂનાગઢ શહેર એક પર્યાટનનાં સ્થળ તરીકે પણ ગુજરાતનાં નકશામાં મહત્વનું સ્થાન હાંસલ કરેલ છે. દરરોજ હજારો મુલાકાતીઓ/પર્યાટકો આ શહેરની ધાર્મિક, મનોરંજન તેમજ શૈક્ષણિક હેતુઓ માટે મુલાકાત લે છે. જૂનાગઢ શહેરમાં દર વર્ષ મહાશિવરાની અને પરિકમા જેવા તહેવારાનું આયોજન કરવામાં આવે છે અને આ તહેવારાનું મહત્વ માત્ર સ્થાનિક કક્ષાએ જ નહીં પરંતુ રાષ્ટ્રીય તેમજ આંતર રાષ્ટ્રીય કક્ષા સુધી ફેલાયેલ છે.

શહેરી વિસ્તારનાં વિકાસ માટે વાહનબ્યવહાર એક અતિ મહત્વનું અંગ છે. તેના મારફત શહેરી વિસ્તારો સુધી પહોંચીને તેનું સંચાલન સુચારુ રીતે થઈ શકે છે. આ શહેરમાં મુસાફરોનાં પરિવહનનું એક આગંદું સ્થાન છે. વિકાસની સાથે સાથે આવા પરિવહનની જરૂરિયાત વધે છે અને લોકોની વ્યક્તિગત પસંદગી તેમજ માલિકીનું વાહન ધરાવવાની તેમજ ખાનગી વાહનનાં ઉપયોગની પસંદગી વધતી હોય છે. પરિવહનનાં કામમાં જોડાયેલ જાહેર સંસ્થાઓ લોકોની આવી બદલાતી જતી જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવામાં વારંવાર નિષ્ફળ નીવડતી હોય છે.

૧.૧ મોટરાઈઝેશન:

સને ૨૦૧૮ સુધી જૂનાગઢમાં નોંધાયેલા વાહનની સંખ્યા ૨૮૪૧૪ છે જે પૈકી ૭૪ ટકા વાહનો દ્વિયકી, ૧ ટકા વાહનો નિયકી જ્યારે આશરે ૧૧ ટકા વાહનો મોટરગાડીઓ અને ૧૪ ટકા અન્ય વાહનો છે. સને ૨૦૧૮માં જૂનાગઢમાં વાહનોની વૃદ્ધિનો દર ૧૦ ટકા અંદાજવામાં આવેલ અને લોકોની આવકમાં વધારો થતાં પોતાનાં દ્વિયકીય વાહન ધરાવવાના લોકોનાં વલાણમાં વધારો જોવામાં આવેલ છે. તેમ છતાં, જૂનાગઢ કોર્પોરેશનની સીટી બસ વ્યવસ્થા કરાર આપારિત છે. દરરોજ આશરે ૧૦૦૦ થી ૧૨૦૦ મુસાફરોનું પરિવહન જુદાજુદા ૮ રૂટ ઉપર ૮ બસો દ્વારા ચલાવવામાં આવી રહેલ છે અને તે આશરે ૧૦ કિલોમીટરનો વિસ્તાર આવરી શકે છે. ૭ થી ૧૦ જેટલા બસોનાં રૂટ્સ શહેરમાં સમાવાયેલા વધારાનાં વિસ્તારમાં બસ સેવાનો વ્યાપ વધારવા માટે આયોજિત કરવામાં આવેલ છે અને તે જ્યારે અમલમાં મુકવામાં આવશે ત્યારે તે દરરોજ આશરે ૨૦૦૦ થી ૨૫૦૦ મુસાફરોનું પરિવહન કરી શકે તેમ છે. લોકોના પરીવહનની આ વ્યવસ્થા વાહનોનાં પાર્કિંગને લગતી નીતિના ઘડતરમાં એક સકારાત્મક ભાગ ભજવશે.

આમાં રિક્ષાનાં સ્વરૂપમાં ઉપલબ્ધ એક વચ્ચગાળાની સેવા મુસાફરોને અલગ અલગ સ્થળોથી સેવા પૂરી પાડે છે. આ બારામાં એવો અંદાજ છે કે આવા વચ્ચગાળાનાં પરીવહકો દરરોજ આશરે ૨૦૦૦ મુસાફરોને આવરી લે છે.

૨. જૂનાગઢમાં પાર્કિંગ :

પાર્કિંગની વધતી જતી માંગને પહોંચી વળવાનાં ભાગરૂપે જૂનાગઢ મુનિસિપલ કોર્પોરેશનને પાર્કિંગ સ્થળો નક્કી કરવાની દિશામાં કેટલાક વિસ્તારોને પાર્કિંગ સ્થળ તરીકે અંતિમ રૂપ આપેલ છે. આ વ્યવસ્થા જૂનાગઢની હાલની પાર્કિંગની સ્થિતિને સુસંગત જણાય છે.

૨.૧ પાર્કિંગ પુરવકો :

હાલમાં જૂનાગઢમાં ૫૪ અધિકૃત પાર્કિંગના સ્થળો આવેલા છે. જે બધા સપાઠી પર આવેલ છે કાર, ઓટો તેમજ દ્વિયકી વાહનોના પાર્કિંગની સુવિધા હાલમાં ઉપલબ્ધ કરવામાં આવી રહેલ છે. જૂનાગઢ શહેરના જુદા-જુદા વિસ્તારોમાં આવા પર પાર્કિંગના સ્થળોને અધિકૃત પાર્કિંગના સ્થળો તરીકે અલગ તારવવામાં આવેલ છે. શહેરનો મધ્ય વિસ્તાર શહેરની પાર્કિંગની લગભગ અડધી જરૂરિયાત ધરાવતો વિસ્તાર છે.

૨.૨ પાર્કિંગની જરૂરિયાત :

વાહનોની કતારો મોટાભાગોનાં વિસ્તારોમાં વાહનોના ભરાવા, અંધાધુંધી તેમજ પ્રદૂષણનું સર્જન કરે છે. શહેરની ચલન ક્ષમતા તેમજ જીવનબ્યવહાર પર તેની નકારાત્મક અસર પડે છે અને શહેરનાં મધ્ય વિસ્તારનાં તાપમાનમાં વધારો કરે છે.નાની નાની શેરીઓમાં કોઈપણ જાતના આયોજન વિના થયેલ બે કતારવાળા વાહનના પાર્કિંગ વચ્ચેનાં ભાગમાં તેમજ ફૂટપાથ ઉપર વાહનોનો ભરાવો સર્જ છે. જૂનાગઢનાં મધ્ય ભાગમાં શેરીઓ સિવાયનાં પાર્કિંગની સગવડ આશરે ૪૩૦૦ વાહનો માટે છે.જ્યારે આવા પાર્કિંગની જરૂરિયાત ૧૦૦૦૦ વાહનો માટેની છે જે અંતે રસ્તાઓ પર દબાણ,વાહનબ્યવહારમાં અડચણ તેમજ ચાલવા લાયક વાતાવરણ માટે અસુરક્ષિતતામાં પરીણમે છે.

શેરીઓમાંનું પાર્કિંગ જ્યારે સંપૂર્ણપણે ભરાયેલ રહે છે.ત્યારે શેરીઓ સિવાયનાં પાર્કિંગ ઉપયોગ વગરનાં ૨હે છે.અને ૪૩૦૦ વાહનોને સમાવી શકે તેવા પર પાર્કિંગનાં વિસ્તારો છે પરંતુ, દિવસનાં મોટાભાગોનાં સમયે આવા સ્થળે બિનઉપયોગી રહે છે.એવો અંદાજ છે કે રસ્તાઓનો આશરે ૪૭.૫ ટકા જેટલો હસ્સો પાર્કિંગના કારણે ગુમાવો પડે છે.

પાર્કિંગ અંગે થયેલ મોજણીઓ બતાવે છે કે શહેરનાં મધ્ય વિસ્તારમાં અમુક કલાકો માટેનાં પાર્કિંગ ની જરૂરિયાત મહત્વ રહે છે.આશરે ૭૦ ટકા વાહનો એક કલાકથી પણ ઓછા સમય માટે પાર્ક કરવામાં આવતા હોય છે. મોટા ભાગે દ્વિયકી વાહનો રસ્તાની બાજુમાં આદેખ પાર્ક કરવામાં આવતા હોય છે. ટકાવારીની રીતે જોતાં, પાર્ક કરવામાં આવેલાવાહનો પૈકી હેઠળ ટકા વાહનો દ્વિયકી વાહનો હતા. જ્યારે ૧૦ ટકા મોટરકાર હતી અને ૧૫ ટકા નિયકી વાહનો હતાં. ટ્રક તથા હળવાં વ્યવસાયીક વાહનોને શહેરનાં મધ્યભાગમાં પ્રવેશવા દેવામાં આવતી નથી. પાર્કિંગની મહત્વ જરૂરીયાત છે. તેવા વિસ્તારો વ્યવસાયીક વિસ્તારો જેવા કે ઢાલ રોડ, દાખાપીઠ વિસ્તાર, પંચહાટડી રોડ, માંગનાથ રોડ, એમ.જ.રોડ, શાળાઓ, દવાખાનાઓ, મંદીરો તથા અન્ય વિસ્તારોમાં અમુક ચોક્કસ સમયે પાર્કિંગની ખૂબજ આવશ્યકતા રહે છે કે નિશુલ્ક છે. આ જોતાં એવો નિષ્કર્ષ કાઢી શકાય કે રસ્તાઓની ગીયતાતેમજ અનિયમીતતા ટ્રાફિકની અરાજકતામાં પરિણમે છે. એવું તારણ કાઢી શકાય કે પાર્કિંગની ગીયતા અને અનિયમીતતા સંપૂર્ણ નિશુલ્ક પાર્કિંગનું પરીણામ છે.

હાલમાં જૂનાગઢ શહેરમાં પાર્કિંગ માટે કોઈ ચાર્જ વસ્તુલવામાં આવતો નથી. પરંતુ, ચૂકવણીવાળા પાર્કિંગને ઉતેજન આપવા માટે દ્વિયકી વાહનોને તેમજ મોટરકારનાં પાર્કિંગ માટેના દર વ્યાજબી રાખવાનો ઈરાદો રાખવામાં આવેલ છે.

પાર્કિંગ વ્યવસ્થાપનનાં આ પ્રશ્ને શહેરની ગુણવત્તાયુક્ત જીવનશૈલી પર વ્યાપક પ્રભાવ પાડે છે. સતત વધી રહેલી ટ્રાફિક ગીયતા અને તેને પરિણામે સર્જાઈ રહેલ હવાના પ્રદૂષણ, માર્ગ અક્ષમતાઓની સંખ્યા, અજ્ઞાનતાને કારણે વધી રહેલા માર્ગ અક્ષમતા, રાહદારીઓને થઈ રહેલ અગવડતા તેમજ સતત થઈ રહેલા ધ્વનિ પ્રદૂષણે શહેરના વાતાવરણને તથાવયુક્ત બનાવી દીધેલ છે.

૩. પાર્કિંગના આયોજન અંગેની માર્ગદર્શીકા :

શેરીઓમાં પાર્કિંગ :- શેરીઓમાં પાર્કિંગનો અર્થ એ કે વાહનો શેરીઓમાં જ બાજુઓ પર પાર્ક કરવા. સામાન્ય રીતે આ બાબત સરકારી સંસ્થાઓ ધ્વારા જ અંકુશીત કરી શકાશે. શેરીઓમાનાં આવા પાર્કિંગને નીચે મુજબ વર્ગીકૃત કરેલ છે. આ વર્ગીકરણ રસ્તાની કતારમાં જે રીતે વાહનો પાર્ક કરવામાં આવે છે તેની રીત ખુલ્લાઓ પર આધારીત છે. આઈ.આર.સી. મુજબ એક કાર માટે પ્રમાણિત લંબાઈ પરીમાણ પ્રા.૫ મીટર જ્યારે ટ્રક માટે તે ૩.૭૫x૭.૫ મીટર લેવામાં આવે છે.

૧. સમાંતર પાર્કિંગ :-

આમાં વાહનો રસ્તાની લંબાઈને સમાંતર પાર્ક કરવામાં આવે છે. અહીં આવા પાર્કિંગમાં પાર્કિંગ કરતી વખતે અથવા તો પાર્ક ન કરતી વખતે પાછળની કોઈ જ ડેરફેરનો સમાવેશ થતો નથી. આથી, અક્સમાતની દ્રષ્ટિએ પાર્કિંગની આ રીત સૌથી સુરક્ષિત છે. પરંતુ આમાં ફૂટપાથની મહત્વમાં લંબાઈનો ઉપયોગ થતો હોઈ ફૂટપાથની લંબાઈ મુજબ માત્ર લઘુત્તમ સંખ્યામાં જ વાહનો પાર્ક થઈ શકે છે. પાર્કિંગની આ પદ્ધતીમાં રસ્તાની લંબાઈનો લઘુત્તમ સંખ્યામાં જ વાહનો પાર્ક થઈ શકે છે. પાર્કિંગની આ પદ્ધતીમાં રસ્તાની લંબાઈનો લઘુત્તમ ઉપયોગ થતો હોય તે રસ્તા પરના ચાલુ ટ્રાફીકને ઓછામાં ઓછી અડયાણકૃપ છે. સંખ્યાબંધ વાહનો પાર્ક કરવા માટે એલ=એન પ.૮૨ની લંબાઈ ઉપલબ્ધ થાય છે.

૨. ૩૦ ડીગ્રી પાર્કિંગ :-

નીસ ડીગ્રીનાં પાર્કિંગમાં વાહનો રસ્તાની કતાર મુજબ ૩૦ ડીગ્રીએ પાર્ક કરવામાં આવે છે. આ ડિસ્સામાં સમાંતર પાર્કિંગની સરખામણીએ વધુ વાહનો પાર્ક કરી શકાય છે.

૩. ૪૫ ડીગ્રી પાર્કિંગ :-

આમાં પાર્કિંગનો ખૂલ્લો વધવાથી વધારે સંખ્યામાં વાહનો પાર્ક કરી શકાય છે. તેથી સમાંતર પાર્કિંગ તેમજ ૩૦ ડીગ્રીનાં પાર્કિંગની સરખામણીએ આપ્રકારનાં પાર્કિંગમાં વધુ સંખ્યામાં વાહનો બેસાડી સકાય છે. આપેલ કર્બમાં વાહનોનાં પાર્કિંગ નંબર માટે ઉપલબ્ધ પાર્કિંગની લંબાઈ = ૩.૫૪એન. + ૧.૭૭હોય છે.

૪. ૬૦ ડીગ્રી પાર્કિંગ :-

આમાં વાહનો રસ્તાની દીશામાં ૬૦ ડીગ્રીએ પાર્ક કરવામાં આવે છે. આ પ્રકારનાં પાર્કિંગમાં વધુ સંખ્યામાં વાહનોને સમાવી શકાય છે. પાર્કિંગ માટે ઉપલબ્ધ લંબાઈ=૨.૮૮એન + ૨.૧૬ હોય વધુ સંખ્યામાં વાહનો પાર્ક કરી શકાય છે.

૫. જમણા ખૂલ્લો પાર્કિંગ :-

જમણા ખૂલ્લાનાં પાર્કિંગમાં વાહનો રસ્તાની દીશામાં કાટખૂલો પાર્ક કરવામાં આવે છે. તે મહત્વમાં પહોળાઈ રોકતાં હોવા છતાં તેમાં રસ્તાની કિનારીની જગ્યાનો લઘુત્તમ ઉપયોગ કરવો પડે છે. આ પ્રકારનાં પાર્કિંગમાં જટીલ વ્યૂહરચના જરૂરી બનતી હોઈ તેના કારણે અક્સમાતની સંભાવના રહે છે. જો રસ્તાની પહોળાઈ, ઓછી હોય તો આ વ્યવસ્થા રસ્તા પરનાં ટ્રાફીકને અડયાણ ઉત્પન્નકરે છે. વિશેષમાં, તેમાં ફૂટપાથની કિનારીમાં મહત્વમાં વાહનો પાર્ક કરી શકે છે. આમાં પાર્કિંગ માટે ઉપલબ્ધ લંબાઈ = ૨.૫ N છે.

શેરીઓ સિવાયનું પાર્કિંગ :-

જ્યારે ફૂટપાથની કિનારી સિવાયની અલગ જગ્યાએ પાર્કિંગની સુવિધા પૂરીપાડવામાં આવે ત્યારે શેરીઓ સિવાયના પાર્કિંગ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. શેરીઓ સિવાયના અલગ અલગ પાર્કિંગના પ્રકારો નીચે મુજબ છે.

૧. સપાટી પરનું કાર પાર્કિંગ:

આવા પ્રકારનું સપાટી પરનું કાર પાર્કિંગ સુપર માર્કેટ, કોમ્પ્લેક્સ, તેમજ ક્યેરીઓમાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે.

૨. બહુમાણી કાર પાર્કિંગ:

આ પ્રકારનાં કાર પાર્કિંગમાં ૪૦૦ થી ૫૦૦ કારના પાર્કિંગ માટે વ્યવસ્થા કરવામાં આવતી હોય છે. આ પ્રકારનાં પાર્કિંગમાં વધુમાં વધુ ૪ થી ૫ માળસુધી પાર્કિંગની સુવિધા કરવામાં આવે છે. આવું માર્કીંગ મોટા વિસ્તાર માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે.

૩. છત પર પાર્કિંગ:-

ઘણા શહેરોમાં જગ્યાના અભાવને કારણે બિલ્ડીગની છત ઉપર પાર્કિંગની સુવિધા પૂરી પાડવામાં આવે છે.

૪. યાંત્રીક કાર પાર્કિંગ:-

આ પ્રકારનાં પાર્કિંગમાં લીફ્ટની મદદથી મોટરકારોને એક માળથી અન્ય માળે ઊચકી જવામાં આવે છે. તેમાં મોટરકારોને યાત્રીક ટ્રોલીની મદદથી એક સ્ટોલમાં પાર્ક કરવામાં આવે છે.

૫. અંડરગ્રાઉન્ડ કાર પાર્કિંગ :-

આમાં બિલ્ડીગનાં ભૌયતળિયામાં મોટરકારોને પાર્ક કરવામાં આવે છે.

૪. પાર્કિંગ નો અમલ :-

જીપીએમસી એકટ ૧૯૪૮માં કરવામાં આવેલ જોગવાઈઓ મુજબ જાહેરશેરીઓ જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન હસ્તક આવેલી છે. પરંતુ તેને પાર્કિંગના આયોજન તેમજ અમલીકરણની બાબતમાં માર્યાદિત સત્તા છે. ધી ગુજરાત પ્રોવીન્શીયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (જીપીએમસી) એકટ, ૧૯૪૮ની કલમ-૪૮૮ માં કરવામાં આવેલ જોગવાઈ મુજબ પાર્કિંગની સુવિધાપૂરી પાડવા તેમજ તેની જગતની કરવાની જવાબદારી સ્થાનીક સત્તાની છે. પરંતુ પાર્કિંગનું અમલીકરણ ટ્રાફિક પોલીસ ધ્વારા કરવામાં આવે છે. તેઓ ગેરકાયદેસર રીતે પાર્ક કરવામાં આવેલા વાહનો માટે કાં તો દંડ વસૂલે છે અથવા તો આવા વાહનો જેંચી જાય છે. પરંતુ વારંવાર તેઓ પૂરતા પોલીસ સ્ટાફનાભાવે તેનું અમલીકરણ કરી શકતા નથી. મોટાભાગના કિસ્સામાં ટ્રાફિક પોલીસ મોટા ચોક જેવા સ્થળોએ સ્થીત હોય છે. અને રસ્તા ઉપર કે શેરીઓમાં હોતા નથી. પરીણામે વારંવાર પાર્કિંગના નિયમોનો બંગ થાય છે જે અંતે ટ્રાફિકનો ભરાવો, તમામ રાહદારીઓ માટે સલામતીના પ્રશ્નો, અંધાધૂંધી તેમજ શેરીઓમાં અવ્યવસ્થામાં પરીણામે છે. આ બારામાં એવું જણાયેલ છે કે સ્થાનિક સત્તા મંડળ તેમજ જે તે ટ્રાફિક પોલીસ ખાતાએ સાથે મળી પાર્કિંગના આદર્શ વ્યવસ્થાપન માટેની નીતીનું સંચાલન કરવાનું રહે છે.

૫. પાર્કિંગની નિતીની આવશ્યકતા :-

ખાનગી વાહનો માટે પુષ્ટું જગ્યાની જરૂર પડે છે. આ વાહનો લાંબા સમય સુધી પાર્ક થતાં હોય છે. સામાન્ય રીતે, એક ખાનગી વાહન એક દિવસમાં ૨૦કલાક (સમયના ૮૦-૮૨ ટકા) સુધી પાર્ક થયેલું હોય છે. અન્ય પરીવાહનનાં વાહનો પાર્કિંગ કરતાં વધારે સમય પરીવહનમાં વાપરે છે. શેરીમાં પાર્ક થયેલી કાર હું ચો.મી. જગ્યા રોકે છે. જ્યારે શેરી બહાર પાર્ક કરવામાં આવતી કાર રૂપ ચો.મી. જગ્યા રોકે છે. જ્યારે તે આશ્ર્યજનક અંડકા છે. મોટા ભાગનાં શહેરોમાં ડેવલપમેન્ટ કંપ્રોલ રેઝયુલેશન્સ (ડિલીઓર) -૧૮.૨૫ ચો.મી. માં નિર્દ્દિષ્ટ કરવામાં આવેલ રહેણાકોના લઘૃતમ કદમાં જોવા મળે છે. આપણે જો વિચારીએ કે દરેક કારને દરરોજ ત્રણ પાર્કિંગની જરૂર પડે છે. તો એક કાર માટે દરરોજ જરૂરી કુલ વિસ્તાર ૪૫ થી ૭૦ ચો.મી. થાય. આ હકીકત ચોકકસપણે પુરવાર કરે છે કે પાર્કિંગ માટે વધુમાં વધુ સુવિધા કરવી તે એક ઉતેજન આપવા લાયક ઉકેલનથી.

જૂનાગઢમાં વિસ્તૃત પાર્કિંગ પોલિસીની ગેરહાજરીને કારણે પાર્કિંગનાં પ્રશ્નોનું અલગ અલગ લોકો પોતાની સ્વતંત્ર રીતે નિરાકરણ કરી રહ્યા છે. આમ, કોઈ જ સુસંગત વલણનાં અભાવે અનેક યોજનાઓ અને નકશાઓ જેમા મોટા પ્રમાણમાં રોકાણ જરૂરી હોય અને જેમાં ટૂકાગાળનાં પાર્કિંગની સમસ્યાનો ઉકેલ લાવવાનો પ્રયત્ન થયો હોય તે પડતી મુક્તાતી જોવા મળી છે. જૂનાગઢને એક એવી પાર્કિંગની નીતિની જરૂરિયાત છે જે સર્વગ્રાહી પ્રસ્તિકોણ ધરાવતી હોય તેમજ વ્યૂહાત્મક યોજનાવાળી હોય તેમજ જે જૂનાગઢની સમગ્ર પરિવહનની નીતિ અને હેતુઓ તથા વિકાસની ભાવિ યોજનાઓને સુસંગત હોય.

૬. પાર્કિંગ નીતીની નિર્દ્દિશાકા :-

પાર્કિંગની નીતિનું ઘડતર નીતિ ઘડતરની નિર્દ્દિશાકા અનુસાર થાય છે. તેમાં શેરીઓમાંનાં પાર્કિંગ તેમજ શેરી બહાર થતાં પાર્કિંગ, પાર્કિંગની પરવાનગીઓ, અનામત પાર્કિંગ, મોટર સાઈકલ તેમજ સાયકલનાં પાર્કિંગને લગતી નીતિ તેમજ તે મુજબ લેવાના થતાં પગલાઓની જોગવાઈ કરવામાં આવે છે. આ નીતિ અગાઉ જણાવ્યાં છે. તે મુદ્દાઓ ઉપરથી લેવામાં આવેલ છે. અને તે આ માટેના માર્ગદર્શક સિધ્યાંતોને સમર્થન પુરુ પાડે છે.

૬.૧ પાર્કિંગ માટેની કિમત :-

પાર્કિંગનાં વ્યવસ્થાપનમાં પાર્કિંગની કિમત તથા સમય પાર્કિંગ વિસ્તારોનો ઉપયોગ વધારવા તેમજ શેરીઓમાંનાં પાર્કિંગને જ્યારે પાર્કિંગની આવશ્યકતાઓ હોય ત્યારે તેના ઉપયોગની મર્યાદા સુનિશ્ચિત કરવા માટે અગત્યના પરિબળો છે.

આ નીતિના નિર્દ્દેશક જણાવે છે કે જૂનાગઢનાં તમામ પાર્કિંગ માટે કિમત વસૂલવામાં આવશે. આવી કિમત તેની માંગ અનુસાર અલગ અલગ રહેશે. અમુક ચોકકસ વિસ્તારો કે જે પ્રીમિયમ એરિયા તરીકે દર્શાવવામાં આવેલ છે તેસિવાયનાં જૂનાગઢનાં તમામ વિસ્તારો માટે પાર્કિંગની કિમત એકસરખી રહેશે. આભાવત એ હકીકત પર આધારિત કરવામાં આવેલ છે કે જમીનની કિમત કે ભાડાંની હોય તેવા વિસ્તારોમાં પાર્કિંગની મહત્તમ માંગ હોવાની અને તેથી પાર્કિંગની કિમતનો તેવા વિસ્તારોનાં ભાડાઈ રકમમાં હિસ્સો હોવો જોઈએ.

જૂનાગઢમાં એવા અનેક વિસ્તારો છે કે જ્યાં જમીનનો ઉપયોગ તેમજ ત્યાંની ગતિવિધિઓને કારણે પાર્કિંગની ખૂબ જ માંગ રહે છે. આવા વિસ્તારોને પ્રીમિયમ એરિયા અથવા તો શેરીઓ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે. અહી પાર્કિંગની વધારે કિમત લાગુ કરવામાં આવશે. આવા પ્રીમિયમ એરિયા અને શેરીઓની યાદી સ્થાયી સમિતિ તેમજ મ્યુનિસિપલ કમિશનરશ્રીની ભલામણો મુજબ નિયમિત રીતે તાજી કરવામાં આવશે. આ નીતિમાં ભલામણ કરવામાં આવેલ પ્રીમિયમ એરિયા તથા શેરીઓ નીચે મુજબ છે :-

ગાંધી ચોક વિસ્તાર

એસ.ટી. રોડ વિસ્તાર

દારકાધીશ માર્કેટની નજીકનો વિસ્તાર

પંચહાટડી ચોક વિસ્તાર

સર્કલ ચોક વિસ્તાર

મોતીબાગ વિસ્તાર
કોલેજ રોડ વિસ્તાર
રાણાવાવ ચોક વિસ્તાર
એમ.જ.રોડ વિસ્તાર
ભવનાથ વિસ્તાર
રેલ્વે સ્ટેશન નજીકનો વિસ્તાર
જોપીપરા વિસ્તાર
કાળવા ચોક વિસ્તાર
ઝાંઝરડા રોડ વિસ્તાર
ઉપરકોટ કિલ્લાનો વિસ્તાર
આજાદ ચોક વિસ્તાર
ચિતાખાના ચોક વિસ્તાર
શહેર સ્મારક નજીકનો વિસ્તાર
જયશ્રી રોડ વિસ્તાર
ટીબાવાડી મધૂરમ વિસ્તાર
માંગનાથ રોડ વિસ્તાર
૬.૨ પાર્કિંગ અમલીકરણ નીતિ :-

અનિયંત્રીત અને ગેરકાયદેસર પાર્કિંગ જૂનાગઢમાં નિરંકુશ છે. લોકોની સુખાકારી માટેની અન્ય જરૂરીયાતો ઉપરાંત શેરીઓની જાળવણી અને જોગવાઈઓ જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના કાર્યક્ષેત્રમાં છે.

જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનને શહેરમાં પાર્કિંગનું વ્યવસ્થાપન કરવા સત્તા આપવા માટે ધી ગુજરાત પ્રોવીન્શીયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન જીપીએમસી) એકટ, ૧૯૪૮ની કલમ-૪૪૮ની પેટા કલમ ઉદ્દેશન નવા નીતિ નિયમો ઘડવામાં આવશે.

મ્યુનિસિપલ કમિશનરશી જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં એક ટ્રાફિક સેલની રચના કરશે. આ સેલના મુખ્ય અધિકારી તરીકે કાર્યપાલક ઈજનેર અથવા તેનાથી ઊચી કક્ષાનાં અધિકારી ડાયરેક્ટર (ટ્રાફિક) તરીકે રહેશે. ટ્રાફિક અમલીકરણ અધિકારીઓની એક ટીમ (ટીઈઓસ) ની નિમણૂક કરવામાં આવશે. અને તે ડાયરેક્ટર અથવા તો સંબંધીત ઉચ્ચ અધિકારીને અહેવાલ આપશે. જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના વિસ્તારમાના પાર્કિંગના નિયમ ભંગના તમામ કેસો વારંવારની મોજણીઓ ટ્રાફિક સેલ દ્વારા ચકાસવામાં આવશે.

જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન મંજૂર કરવામાં આવેલ તેમજ પ્રતિબંધીત કરવામાં આવેલા વિસ્તારો જાહેર કરશે. લોકો તેમજ વાહનોના સરળ પરિવહન માટે કોઈ જ પાર્કિંગ વિસ્તાર વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવશે નહીં. જુદા જુદા પ્રકારના વાહનો પાર્કિંગના સ્થળો તેમજ તેના નીતિ નિયમો ધાન ખેચાઈ તે રીતે સ્થાનિક અભિભારોમાં પ્રસિધ્ય કરવામાં આવશે. કોઈપણ મોટરવાહનને કોઈપણ જાહેર જગ્યા ઉપર અન્યોને ભય, અદ્યાત્મ કે બિનજરૂરી અગવડ પહોંચાડે કોઈપણ જાહેર જગ્યા ઉપર અન્યોને ભય, અદ્યાત્મ કે બિનજરૂરી અગવડ પહોંચાડે તે રીતે અથવા તેમ થવાનો સંભવ હોય તે રીતે છોડી દેવું તે ગુનો ગણવામાં આવશે. આવા વાહનો જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા બેંચી જવામાં અથવા તો ચાપડા દ્વારા બાંધી દઈ શકાય છે.

જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વાહનોને બેંચી જવાની તથા દંડની રકમનકી કરશે. આવા વાહનને બેંચી જવાનો ખર્ચ તેમજ તે ગુનાની જવાબદારી આવો ભંગ કરનારની રહેશે. જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ટ્રાફિક એન્ઝોસ્યુરન્સ એન્ઝિસર્સેન્ટ ઓફિસર્સને પાર્કિંગના નિયમોનો ભંગ કરી રહેલા વાહનોને બેંચી જવાની અને/અથવા ચાપડા વડે બાંધી દેવાના અધિકાર રહેશે. વાહનોને બેંચી જવાની અને/અથવા ચાપડા વાડી બાંધી દેવાની વ્યવસ્થા જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન કરશે. આવા ચાપડા વડે બાંધી દેવામાં આવેલ વાહનો જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં નિયત દંડ ભરવામાં આવ્યા બાદ ખોલી આપવામાં આવશે. જેથીને લઈ જવામાં આવેલા વાહનો નજીકમાં જમ કરવામાં આવેલા વાહનો જમાં રાખવામાં આવતા હશે તે જગ્યાએ ખસેડવામાં આવશે. અને નિયત કરવામાં આવેલ દંડની રકમ જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાંભરપાઈ થયેથી મુક્ત કરવામાં આવશે.

ફી ની રકમ, દંડની રકમ, વાહનને બેંચી જવાનો ખર્ચ તેમજ નો પાર્કિંગ ચાર્જની વસૂલાત માટે સ્પર્ધાત્મક અને પારદર્શક પ્રક્રિયા દ્વારા ખાનગી સંસ્થાઓની નિમણૂક કરી શકાશે. જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તાર ઓનસ્ટ્રીટ પાર્કિંગના સ્થળો સ્પષ્ટરીતે અને સરળતાથી ઓળખી શકાય તે બાબત સુનિશ્ચિત કરશે.

ચાહદારીઓની સ્પષ્ટતા માટે જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓનસ્ટ્રીટપાર્કિંગ વિસ્તારોને સીમાંકન કરવાની પ્રક્રિયા હાથ ધરશે. આ માટે ૨૪ મીટરથી વધારે હાર ધરાવતા રસ્તાથી શરૂ કરીને ત્યારબાદ ૧૨-૨૪ મીટર સુધીની હાર અને અંતમાં ૧૨ મીટરથી ઓછી હાર ધરાવતા રસ્તા લેવામાં આવશે.

૬.૩ પાર્કિંગને લઘુતમ કક્ષાએ ઘટાડવું :-

સી.જી.ડી.સી.આર.(કોમ્પ્રીફેન્સીવ જનરલ ટેવલપમેન્ટ કંટ્રોલ રેગ્યુલેશન્સ) પાર્કિંગની જરૂરિયાત સાથે બંધ બેસતા ન હોય પાર્કિંગના ધોરણોની ફેર વિચારણા કરવી જરૂરી બને છે. સી.જી.ડી.સી.આર. ની જોગવાઈઓ વાસ્તવિક જરૂરિયાત ગમે તેટલી હોય તો પણ કુલ બાંધકામના વિસ્તાર પર આધારિત હોય છે. ટેવલપમેન્ટ કંટ્રોલ રેગ્યુલેશન્સ પાર્કિંગની જરૂરિયાતની ટકાવારી પૂરતા મર્યાદિત હોવાથી જડ હોય છે. અને તે જરૂરિયાત / વિકાસની સાથે બદલતા હોતા નથી. ઉપરાંત તે માત્ર વિકાસ પામનારી જગ્યા પૂરતા મર્યાદિત હોય છે.

આ ધોરણોને નીચે મુજબની રીતે સુધારવામાં આવશે.

- ભવિષ્યમાં પાર્કિંગની જગ્યાની જરૂરિયાત ઘટાડવા માટેના લાંબાગાળાનાંપગલાં તરીકે પાર્કિંગના ધોરણોને હળવા બનાવવા.
- જનસ્માની અવરજવર વાળી જગ્યાઓ પર પાર્કિંગની જરૂરિયાત ઘટાડવી. કારની માલીકી જ્યાં સુધી જરૂરિયાતને લાગે વળ્ગે છે ત્યાં સુધી આવશ્યક હોઈ શકે, પરંતુ એક કરતાં વધારે કારની માલીકીએ એક પ્રકારની ભૌગોળિલાસ ચીજ બની જાય છે. કે જેને નિરૂત્સાહ કરવું જરૂરી છે. અને તે હેતુ માટે પછીનું પગલું બીજી, ત્રીજી, ચોથી કાર પ્રમાણે વધતાં દરે કરપાત્ર બનાવવાનું છે.

૬.૪ નૂરનું સંચાલન :

જૂનાગઢનાં સર્વાંગી વિકાસના દ્રાષ્ટ્વકોણની સાથે નુરસંચાલન ની યોજનાનો હેતુ સમગ્ર વાહનવહારના ક્ષેત્રમાં નૂરની ચલાયમાન ક્ષમતા સુધારી અને તે દ્વારા શહેરી પરિવહનની ચલાયમાન ક્ષમતા તેમજ લોકોની સુરક્ષા માટે સગવડોને પ્રાથમિકતા આપવી.

નૂરસંચાલન યોજના માટે ધારવામાં આવેલ વ્યૂહરચના નીચે મુજબ છે.

ટૂકાગાળાની વ્યૂહરચના :-

- બહારના ટ્રાફીકનું અતીકમણ ઘટાડવા તથા મુસાફરોની અવરજવરમાં વિવાદો ઘટાડવા માલનાં પરિવહનનાં માર્ગો તથા સમયને પુનઃવ્યાખ્યાયિત કરવા.
- ઓછી અગત્યતા વાળા સમયના માલના સંગ્રહ/વિતરણ માટે શક્ય હોય તે અન્ય ટર્મિનલનો ઉપયોગ કરવો.
- જી.આઈ.ડી.સી. ની વસાહતમાં પાર્કિંગ તેમજ પરિવહકોની સગવડતાની જોગવાઈ કરવી.
- દિશાસૂચક તેમજ માહિતી દર્શક સંકેતોમાં સુધારણા કરવી.

લાંબાગાળાની વ્યૂહરચનાઓ :-

- શહેરમાં સ્થિત બજારો માટેની પ્રાથમિકતા પુનઃવ્યાખ્યાયિત કરવી તેમજ માલના પરિવહન માટે અર્પણ કરવામાં આવેલ ચાલ / શેરીઓની નિયુક્ત કરવી.
- જવાબદારી પુર્વકનો સીટી સેન્ટર્સની જમીન-પરિવહનની નિતિનો ઉપયોગ.
- શહેરમાં જ કરવા જરૂરી હોય તેવા વાપાર નક્કી કરવા અને વૈકલ્પિક સગવડતાઓના વિકાસ માટે હાલની જ જગ્યામાં વધારાની ફ્લોર સ્પેસ ઇન્દેક્શ પૂરી પાડવા જેવા પ્રોત્સાહનો આપવા.

સ્થાનીક તેમજ પ્રાદેશિક માલનાં પરિવહન વચ્ચે વિવાદ નિવારવા શહેર માટે એક સર્વગ્રાહી માલ પરિવહન યોજના તૈયાર કરવા માટે ભલામણ કરવામાં આવે છે. આ યોજના શહેર ટ્રાફીક પોલીસ ધ્વારા તૈયાર કરવામાં આવશે. તેમાં શહેરમાં માલના પરિવહનના ટ્રાફીકને આવવા દેવા માટે ચોક્કસ રસ્તાઓ તેમજ સમયગાળાનો સમાવેશ થઈ શકે. તેમાં માલનાં યોજનાની દર ૫ વર્ષે સમીક્ષા કરવામાં આવશે. તથા દર દશ વર્ષ તેની ફેર તપાસણી કરવામાં આવશે.

૬.૫ આઈ.પી.ટી.એસ. પાર્કિંગ નિયમન નીતિ

હાલમાં જૂનાગઢમાં આશરે ૧૦૦૦ ઓટો રીક્ષાઓ છે. અને તેમાં સતતવધારો થઈ રહેલ છે. આ નીતિ આઈ.પી.ટી. માટે શહેરના સીમાંકીત કરવામાં આવેલા બધા વિસ્તારોને લાગુ પડશે.

જૂનાગઢમાં ટેક્સીઓ તથા રીક્ષાઓ પાર્ક કરવા માટે નિયત કરાયેઓ ઓન-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ જ્યોટ હશે. આવી જગ્યાઓ જૂનાગઢ ખુનિસિપલ કોર્પોરેશન ધ્વારા ચોક્કસ રીતે સીમાંકીત કરવામાં આવશે. કોઈપણ જંક્શન નજીક આઈ.પી.એસ. પાર્કિંગ આપવામાં આવશે નહીં. આવી જગ્યાઓનાં ઉપયોગ માટે આઈ.ટી.પી.એસ. પાસેથી કોઈ ચાર્જ વસૂલ કરવામાં આવશે નહીં. અન્ય વાહનોને આ વિસ્તારોમાં પાર્ક કરવા દેવામાં આવશે નહીં. અન્ય વાહનો માટે નિયત કરવામાં આવેલ પાર્કિંગની જગ્યામાં આઈ.ટી.પી.એસ. ને પાર્કિંગ કરવા દેવામાં આવશે નહીં.

પરિવહનના સ્થળથી ૩૦૦ મીટરના વિસ્તારમાં આઈ.ટી.પી.એસ. ને પાર્કિંગમાટે ઉચ્ચ પ્રાથમિકતા આપવામાં આવશે. કોઈપણ આઈ.પી.ટી. ધ્વારા તેના માટે નિયત કરવામાં આવેલા વિસ્તાર સિવાયના વિસ્તારમાં કરવામાં આવેલ પાર્કિંગ યથાયોગ્ય પાર્કિંગ ચાર્જ અથવા યોગ્ય પગલાં માટે જવાબદાર રહેશે.

શરૂઆતમાં જુનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન તેની હુક્કમતમાં આવેલ તમામ શેરીઓમાં આઈ.પી.ડી. પાર્કિંગ માટેના વિસ્તારોનું સીમાંકન કરશે. વ્યાવસાયિક તેમજ પરિવહનના કેન્દ્રો જેવાકે મોલ્સ, બસ ટર્મિનલ્સ, અને રેલવે સ્ટેશનની નજીકના વિસ્તારમાં આઈ.પી.ડી. પાર્કિંગને અન્ય વાહનોના પાર્કિંગ કરતાં પ્રાથમિકતા આપવામાં આવશે. આવું પાર્કિંગ માત્ર ઓટો રીક્ષાઓ તથા સીટી ટેક્સીઓ પૂરતું મર્યાદિત રહેશે.

૭. પાર્કિંગ માહિતી પ્રક્રિયા

પાર્કિંગની માહિતી દર્શક પદ્ધતિ ચાલકોને પાર્કિંગની ઉપલબ્ધતા માટે આપવામાં આવતા સંદેશોએ તેમજ સંકેતો પર આધારિત છે. પી.જી.આઈ.સિસ્ટમની રચનાએ રીતે કરવામાં આવેલ છે કે જેથી તે જ્યાં પાર્કિંગના ભરાવાનું સ્તર નીચું હોઈ તેવા ખાલી સ્થળની શોધમાં ચાલકોને મદદરૂપ નીવડે.

જુનાગઢ માટે પી.જી.એસ. પ્રવર્તમાન પાર્કિંગની સગવડતાઓનો કુનેહપૂર્વક મહત્વમાં ઉપયોગ થાય તેમજ ચાલકોને ઉપલબ્ધ પાર્કિંગના સ્થળો તથા જગ્યાઓની માહિતી પૂરી પાર્કિંગની શોધમાં ઘટાડો કરી શકાય તે બાબતને પ્રોત્સાહન આપવાનો ઈરાદો સેવે છે.

જોડાણ-૧

નીચે બતાવેલ કોષ્ટક સામાન્ય અને મુખ્ય વિસ્તારોમાં ઓનસ્ટ્રીટ અને ઓફસ્ટ્રીટ પાર્કિંગનો દર દર્શાવે છે.

ઓન-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ - તમામ વિસ્તારો					
	૦ થી ૩ કલાક	૦ થી ૬ કલાક	૦ થી ૮ કલાક	૦ થી ૧૨ કલાક	૦ થી ૨૪ કલાક
ગી-ચકી	૨	૪	૬	૮	૧૦
મોટરકાર	૧૦	૧૫	૨૦	૨૫	૩૦
એલ.સી.વી.	૧૫	૨૦	૨૫	૩૦	૩૫
એચ.સી.વી.	૨૦	૨૫	૩૦	૩૫	૪૦

ઓન-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ - મુખ્ય વિસ્તારો					
	૦ થી ૩ કલાક	૦ થી ૬ કલાક	૦ થી ૮ કલાક	૦ થી ૧૨ કલાક	૦ થી ૨૪ કલાક
ગી-ચકી	૪	૬	૮	૧૦	૧૨
મોટરકાર	૧૫	૨૦	૨૫	૩૦	૩૫
એલ.સી.વી.	૨૦	૨૫	૩૦	૩૫	૪૦
એચ.સી.વી.	૨૫	૩૦	૩૫	૪૦	૪૦

ઓફસ્ટ્રીટ પાર્કિંગ - તમામ વિસ્તારો				
	૦ થી ૬ કલાક	૦ થી ૧૨ કલાક	૦ થી ૧૮ કલાક	૦ થી ૨૪ કલાક
ગી-ચકી	૧	૨	૪	૬
મોટરકાર	૫	૧૦	૧૫	૨૦
એલ.સી.વી.	૧૦	૧૫	૨૦	૨૫
એચ.સી.વી.	૧૫	૨૦	૨૫	૩૦

ઓફસ્ટ્રીટ પાર્કિંગ - મુખ્ય વિસ્તારો				
	૦ થી ૬ કલાક	૦ થી ૧૨ કલાક	૦ થી ૧૮ કલાક	૦ થી ૨૪ કલાક
ગી-ચકી	૨	૪	૬	૮
મોટરકાર	૧૦	૧૫	૨૦	૨૫
એલ.સી.વી.	૧૫	૨૦	૨૫	૩૦
એચ.સી.વી.	૨૦	૨૫	૩૦	૪૦

ઓન એન્ડ ઓફ સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ - તમામ વિસ્તારો					
	૦ થી ૩ કલાક	૦ થી ૬ કલાક	૦ થી ૯ કલાક	૦ થી ૧૨ કલાક	૦ થી ૨૪ કલાક
દ્વી-ચકી	૦.૫	૧	૨	૩	૫

ઉપર જણાવેલ તમામ કોષ્ટક ૨૪ કલાક માટેનાં છે. ૨૪ કલાકથી વધુ સમય માટે ટેબલમાં ૦ થી પ્રારંભ કરી પાર્કિંગનાં વધારાના સમયગાળાને આધારે પાર્કિંગ ચાર્જની ગણતરી કરવામાં આવશે. સાયકલ અને વિકલાંગ મોડેઝિફાઇડ વાહનોને પાર્કિંગ માટે શુલ્ક નથી.

જોડાણ-૨

નીચેની કોષ્ટક પાર્કિંગ પરવાનગીનો શુલ્ક દર્શાવે છે.

પાર્કિંગ વિસ્તાર	વાહનો	આર્થિક સહાયની ચીત્રરેખા					
		૫૦% આર્થિક સહાય			૮૫% આર્થિક સહાય		
		રહેણાક પરવાનગી ખર્ચ	કામની પરવાનગી ખર્ચ/પ્રતિ વર્ષ	ખર્ચ પ્રતિ મહિનો	રહેણાક પરવાનગી ખર્ચ	કામની પરવાનગી ખર્ચ/પ્રતિ વર્ષ	ખર્ચ પ્રતિ મહિનો
સામાન્ય વિસ્તાર	દ્વી-ચકી	૩૬૫	૨૦૦	૩૦	૧૮૫	૧૦૦	૧૫
	મોટરકાર	૧૦૮૫	૬૦૦	૬૦	૫૫૫	૩૦૦	૪૫
	એલ.સી.વી.	૧૮૨૫	૧૦૦૦	૧૫૦	૮૨૫	૫૦૦	૭૫
	એચ.સી.વી.	૨૫૫૫	૧૪૦૦	૨૧૦	૧૨૮૫	૭૦૦	૧૦૫
મુખ્ય વિસ્તાર	દ્વી-ચકી	૭૩૦	૪૦૦	૬૦	૩૯૦	૨૦૦	૩૦
	મોટરકાર	૨૧૮૦	૧૨૦૦	૧૮૦	૧૧૧૦	૬૦૦	૮૦
	એલ.સી.વી.	૩૬૫૦	૨૦૦૦	૩૦૦	૧૮૫૦	૧૦૦૦	૧૫૦
	એચ.સી.વી.	૫૧૧૦	૨૮૦૦	૪૨૦	૨૫૮૦	૧૪૦૦	૨૧૦

સહી/- અવાચ્ય
સીનીયર ટાઉન પ્લાનર
મહાનગરપાલિકા, જુનાગઢ.

પાર્કિંગ પેટા કાયદા - ૨૦૨૨

જુનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન

સામાન્ય પાર્કિંગ નિયંત્રણ (મેનેજમેન્ટ) અને પેટા કાયદા.

(જી.પી.એમ.સી. અધિનિયમ-૧૯૪૮ અંતર્ગત જુનાગઢ શહેરમાં જાહેર
પાર્કિંગ વ્યવસ્થા કરવાનું નિયમન કરવા)

નોંધ : જુનાગઢ શહેરની મુણ પાર્કિંગ પેટા કાયદા અંગ્રેજ ભાષામાં છે. આ ગુજરાતી તરજુમો ફક્ત સમજૂતી માટે છે. આ બાબતે કોઈ સ્પષ્ટતા/અર્થઘટન જરૂરી જરૂર તો અંગ્રેજ (મુણ પોલીસી)નો આધાર લેવાનો રહેશે.

સમાવિષ્ટો

	પ્રસ્તાવના
૧	શીર્ષક અને પ્રારંભ
૨	વ્યાખ્યા
૩	અવિકારક્ષેત્ર
૪	ધોરણો
૫	ટ્રાફિક સેલ-ફરજો અને જવાબદારીઓ
૬	પ્રક્રિયા અને આવશ્યકતાઓ
૭	અમલીકરણ યોજના
૮	ફી અને વધારાના શુદ્ધક
૯	ચુકવાણીની પદ્ધતિ
૧૦	માર્ફા/છુટણાટ
૧૧	અપીલ

પ્રસ્તાવના :

ધી ગુજરાત પ્રોવિન્શયલ ભૂનિસિપલ કોર્પોરેશન એકટ, ૧૯૮૮ ની કલમ -૪૫૮ માં કરવામાં આવેલ જોગવાઈ મુજબ પાર્કિંગની સુવિધા પૂરી પાડવા તેમજ તેની જાળવણી કરવાની જવાબદારી સ્થાનિક સત્તાની છે. હાલમાં, પાર્કિંગનું અમલીકરણ ટ્રાફિક પોલીસ દ્વારા કરવામાં આવે છે. તેઓ ગેરકાયદેસર રીતે પાર્ક કરવામાં આવેલા વાહનો માટે કાં તો દંડ વસુલે છે અથવા તો આવા વાહનો ખેંચી જાય છે. પરંતુ વારંવાર તેઓ પૂરતા પોલીસ સ્ટાફનાં અભાવે અથવા તો વાહનો ખેંચી લઈ જવાના સાધનોના અભાવે તેનું અમલીકરણ કરી શકતા નથી. મોટાભાગના ડિસ્ટ્રિક્ટ્સમાં ટ્રાફિક પોલીસ મોટા ચોક જેવા જેવા સ્થળોએ સ્થિર હોય છે અને રસ્તા ઉપર કે શેરીઓમાં હોતા નથી. પરિણામે વારંવાર પાર્કિંગના નિયમોનો બંગ થાય છે. જે અંતે ટ્રાફિકનો ભરાવો, તમામ રાહદારીઓ માટે સલામતીના પ્રશ્નો, અંધારુંધી તેમજ શેરીઓમાં અવ્યવસ્થામાં પરીક્ષામે છે. તેથી, જૂનાગઢ ભૂનિસિપલ કોર્પોરેશન તેની હક્કુમતમાં આવતા વિસ્તારોમાં ટ્રાફિક પોલીસ પરનું ભારણ સરળ બનાવવા તેમજ શેરીઓમાંનું પાર્કિંગ વ્યવસ્થિત સુનિશ્ચિત કરી શકાય તે માટે પાર્કિંગ વ્યવસ્થાપન કરવા ઈચ્છે છે.આ કાર્ય બોઝે પોલીસ એકટ તેમજ સેન્ટ્રલ મોટર વીકલ્સ એકટ હેઠળ ટ્રાફિક પોલીસને તેનો અમલ કરવા તેમજ દંડ વસુલ કરવા માટે આપવામાં આવેલ સત્તા સાથે સુસંગત રહીને કરવામાં આવશે.

આ બાબતમાં જી.પી.એમ.સી. એકટની લાગુ પડતી જોગવાઈઓ નીચે મુજબ છે:

(બી) જી.પી.એમ.સી.એકટની કલમ - ૪૫૮ માં અમ જોગવાઈ કરાયેલ છે કે :-

આ ધારા અને તેની હેઠળનાં નિયમોથી અસંગત ન હોય તેવી બાબતો માટે કોર્પોરેશન વખતોવખત પેટા કાયદાઓ બનાવી શકે, જેવી કે.

(૩૬) કોર્પોરેશનને પ્રાપ્ત થયેલા અને તેના નિયંત્રણ હેઠળના સાર્વજનિક ઉધાનો, બગીચાઓ, વાહનો ઉભા રાખવા માટેની જગ્યાઓ અને ખૂલ્લી જગ્યાઓને નુકશાન થાય અથવા તેનો દુરપયોગ થાય તેનાથી રક્ષણ કરવા બાબત તેની વ્યવસ્થાનું અને લોકો તે કેવી રીતે વાપરી શકે તેનું નિયમન કરવા બાબત તેમાં લોકોની યોગ્ય વર્તુલાક માટે યોગ્ય પ્રબંધ કરવામાં આવશે.

આ નવા નીતિ-નિયમો કલમ-૪૫૮ ની પેટા-કલમ ઉદ્દેશ ઘડવામાં આવશે.

કેન્દ્ર તેમજ રાજ્ય સરકારે (૨૦૧૭) નવા વાહન માલીકો માટે વાહન ખરીદનારે વાહન પાર્ક કરવા માટેની જગ્યાની ઉપલબ્ધીનો પુરાવો આપવાનું ફરજ્યાત કરવા માટેના નીતિ-નિયમો ઘડવાનો તેઓનો ઈરાદો જાહેર કરી દીધેલ છે. આ બાબતમાં જૂનાગઢ ભૂનિસિપલ કોર્પોરેશન પણ કેન્દ્ર તથા રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઘડવામાં આવનાર નિતી-નિયમો પર આધારિત આ નિતી ને વિચારણામાં લેશે.

૧. શીર્ષક અને આરંભ :

- (૧) આ પેટા કાયદાને ધી જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, જનરલ પાર્કિંગ કંટ્રોલ (મેનેજમેન્ટ) પેટા કાયદાઓ, ૨૦૨૨ તરીકે ઓળખવામાં આવશે.
- (૨) આ પેટા કાયદાઓ ગુજરાત રાજ્યની સત્તાવાર ગેજેટમાં પ્રસિદ્ધ થયાની તારીખથી અમલમાં આવશે.
- (૩) આ પેટા કાયદાઓ જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હક્કુમતમાં આવતા વિસ્તારોને લાગુ પડશે.

૨. વ્યાખ્યાઓ :

આ પાર્કિંગના પેટા-કાયદામાં આ સંદર્ભમાં આપવામાં આવેલ અર્થને અસંગત ન બને ત્યાં સુધી.

“એકટ” એટલે ધી ગુજરાત પ્રોવીન્શીયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એકટ, ૧૯૪૮.

“વધારાનો ચાર્જ” નો અર્થ આ પેટા કાયદાઓના બંદ ૮(૪) માં આપવામાં આવેલ અર્થ મુજબ થશે.

“બસ સ્ટોપ/સ્ટેશન” એટલે મુસાફરોને જાહેર પરિવહનનાં વાહનમાં ચડવા તથા ઉત્તરવા માટે પૂરી પાડવામાં આવતી સુવિધા.

“સીટી” એટલે જૂનાગઢ શહેર.

“કોર્પોરેશન” અથવા “જે.એમ.સી.” એટલે જૂનાગઢ મહાનગરપાલિકા.

“સાઈકલ ટ્રેક” એટલે માત્ર સાઈકલનાં ઉપયોગ માટે અલગ રીતે સીમાંકીત કરવામાં આવેલ કરતાર.

“ઇમરજન્સી બ્લીકલ” એટલે એક એવું વાહન કે જેનો કટોકટીનાં હેતુ માટે વાપરવામાં આવતા વાહનમાં સમાવેશ કરવામાં આવતો હોય પરંતુ માત્ર દર્દીઓ ને દવાખાને પહોંચાડવા, ફરજ પરના અનિશામક એન્ઝિન, ફરજ પરનાં પોલીસનાં વાહનો તેમજ બચાવ તથા રાહત કામગીરીમાં જોડાયેલાં અન્ય વાહનો પુરતું જ મર્યાદિત નહીં.

“ફૂટપાથ એટલે ચાલવાનાં રસ્તા એક એવો પ્રકાર કે જે માત્ર પગપાળા ચાલતી વ્યક્તિઓનાં ઉપયોગ માટે રાખવામાં આવેલ હોય, નહીં કે અન્ય પ્રકારનાં ટ્રાફિક જેવા કે મોટરાઈઝડ માટે અથવા નોન મોટરાઈઝડ માટે.

“આઈ.આર.સી” એટલે ઇન્ડિયન રોડ્સ કોર્પ્રેસ કોર્સ.

“ઇમાઉન્ડ લોટ” એ એવો ખાસ વિસ્તાર છે કે જે જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા પાર્કિંગ/ટ્રાફિકનાં નિયમોનાં લંગ બદલ ખેચીને લઈ જવામાં આવેલ વાહનો પાર્ક કરવા માટે નિયત કરવામાં આવેલ છે.

“મોટર બ્લીકલ” માં ઓટોમોબાઈલ, બસ, ટ્રક, મોટરસાઈકલ, મોટર દ્વારા સંચાલિત બાઈસીકલ, મોટર સ્કુટર તેમજ અન્ય વાહનો કે જે સ્નાયુઓની શક્તિ સિવાયની શક્તિ થી ચાલતાં હોય તેનો સમાવેશ થાય છે.

“મલ્ટી લેવલ પાર્કિંગ” એક અથવા વધારે સ્તર શેરીઓ સિવાય પૂરી પાડવામાં આવતી સુવિધા છે.

“નોન-યુઝ બ્લીકલ” એટલે એવું વાહન કે જેને ૮૦ કરતાં વધુ દિવસથી ચલાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવેલ નથી તેવું વાહન.

“ઓફ સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ” એટલે એવી જગ્યા પરનું પાર્કિંગ કે જે શેરી પર નહીં અને તે એક ખાનગી/જાહેર અધિકારનાં ક્ષેત્રની જગ્યા હોય અથવા વિવિધ સ્તર/સપાટી પરનાં પાર્કિંગની સુવિધાવાળી જગ્યા પર હોય.

“ઓન સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ” એટલે એવી જગ્યા પરનું પાર્કિંગ કે જે શેરી પર અથવા રસ્તા પરનાં એવા વિસ્તાર પર હોય કે જે ખાસ પાર્કિંગ માટે નિયુક્ત કરવામાં આવેલ હોય.

“પાર્ક” અથવા “પાર્કિંગ” એટલે કોઈ મોટરવાહનને એવી જગ્યા પર છોડી જવું કે સ્થીર રાખી ઢેવું કે જે જગ્યા કોર્પોરેશન દ્વારા થોડા મર્યાદિત સમય માટે નિયુક્ત કરવામાં આવેલ હોય.

“પાર્કિંગ એરીયા” એટલે એક એવો ઢાંકેલ કે ખુલ્લો વિસ્તાર કે જે વાહનો પાર્ક કરવા માટે પૂરતા કરનો હોય અને તેમાં તેને શેરી કે સાંકી ગલીને માર્ગથી જોડી શકાય તેવા અને અવર-જવર કરી શકાય તેવા માર્ગનો સમાવેશ થાય છે.

“પાર્કિંગ ચાર્જ” એ એવો ચાર્જ છે કે કોર્પોરેશન દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલ ફી ની પ્રથમ ચૂકવણી કર્યે થી નિયત કરવામાં આવેલ વિસ્તારમાં નિયત સમય માટે વાહનો પાર્ક કરવા માટે ઉપભોક્તાઓને આપવામાં આવતી મંજૂરી.

“રાહદારીઓ” એટલે પરે ચાલીને કે દોડીને જતી કોઈપણ વ્યક્તિ.

“રાઈટ ઓફ વે” અથવા “ROW” એટલે એક મિલકતની કિનારીથી બીજી મિલકતની કિનારી સુધીનો વિસ્તાર કે જે જાહેર મિલકત છે અને જેમાં વાહનો ચલાવવાની જગ્યા, ફૂટપાથ શેરોઓનાં રાચરચીલા, ટ્રિકોડો, ટ્રાફિક સંજ્ઞાઓ તેમજ સંકલ પાર્ક વર્ગેનો સમવેશ થાય છે.

“શેડ પાર્કિંગ” એટલે એક જ પાર્કિંગ કે જે એક કરતાં વધારે ઉપભોક્તાઓ દ્વારા અરસપરસની સ્વીકાર્ય શરતોએ વાપરવામાં આવતું હોય.

“ટ્રાફિક એનફોર્સમેન્ટ ઓફિસર” અથવા “ટીઈઓ” એટલે આ પેટા-કાયદાઓ હેઠળ પાર્કિંગની અમલવારી કરાવવા અધિકૃત કરવામાં આવેલ વ્યક્તિ.

આ પાર્કિંગના પેટા-કાયદામાં વાપરવામાં આવેલ અન્ય તમામ શબ્દો અને અભિવ્યક્તિઓ કે જે અધિનિયમમાં વ્યાખ્યાયીત કરવામાં આવેલ છે, તેનો અર્થ તે અધિનિયમમાં કરવામાં આવેલ તેઓના અર્થ બરાબર રહેશે.

૩. અધિકાર ક્ષેત્રો

આ પેટા-કાયદાની જોગવાઈઓ જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (જૈયાએમસી) હેઠળ આવતા વિસ્તારોને લાગુ પડશે, જેમાં..

- (૧) તમામ રાજમાર્ગ તથા રાજમાર્ગના ભાગ
- (૨) જાહેર કતારમાં આવેલ તમામ ચાલીઓ અથવા શેરીઓ
- (૩) તમામ જાહેર રસ્તાઓ અને જાહેર ગલીઓ અને રસ્તાઓ
- (૪) ઓન-સ્ટ્રીટ તેમજ ઓફ-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગના વિસ્તારો
- (૫) ખાનગી મિલકતનો વિસ્તાર જે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા જગ્યારે ત્યારે કામ ચલાઉ અવધિ માટે સ્પષ્ટ રીતે નોંધ કરી જાહેર કરવામાં આવેલ હોય.

૪. ધોરણો:

ઓન-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ માટેના તમામ વિસ્તારો, અંડરશ્રીજ પાર્કિંગના વિસ્તારો, ફલાય ઓવર્સ પરનાં પાર્કિંગના વિસ્તારો તેમજ મ્યુનિસિપલ પાર્કિંગનાં પ્લોટ્સ સરળતાથી ઓળખી શકાય તે રીતે સ્પષ્ટ રીતે રેખાંકિત કરવામાં આવશે.આ અંગે નીચે મુજબનાં ખાસ ધોરણો અનુસરવામાં આવશે:

- (૧) ઓન-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગની જગ્યાઓની રચના આઈઆરસી: ૧૨-૨૦૧૫ મુજબ કરવામાં આવશે.
- (૨) ઓન-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગની તમામ જગ્યાઓની હંદો આઈઆરસી-૩૫-૧૯૯૭ માં જગ્યાવ્યા મુજબ સફેદ લીટીથી રેખાંકિત કરવામાં આવશે.
- (૩) પાર્કિંગ તેમજ નોન-પાર્કિંગ વિસ્તારોનું રેખાંકન આઈઆરસી-૬૭-૨૦૦૧ મુજબ કરવામાં આવશે.

૫. ટ્રાફિક સેલની ફરજો અને જવાબદારી:

- (૧) જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન હેઠળનાં વિસ્તારો માટે કમિશનર એક ટ્રાફિક સેલની રચના કરશે. આ સેલના મુજ્ય અધિકારી તરીકે કાર્યપાલક ઈજનેર અથવા તેનાં ઉપરની કક્ષાનાં ડાયરેક્ટર (ટ્રાફિક) રહેશે.
- (૨) તેથ્યાં ઈજનેર/ મદદનીશ ઈજનેર/ જુનીયર ઈજનેર / સુપરવાઈઝર કક્ષાનાં વ્યક્તિ અથવા કોઈપણ અન્ય કક્ષાનાં વ્યક્તિ (ટીઈઓ) ની એક ટીમની નિમણું કરવામાં આવશે અને તે ડાયરેક્ટર અથવા સંબંધિત ઉચ્ચ સત્તાધીશને તેનો અહેવાલ રજૂ કરશે.
- (૩) વાહનોને ખેંચી જવા અને/અથવા ચાપડા વડે બાંધી દેવાની વ્યવસ્થા જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા કરવામાં આવશે.
- (૪) જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં વિસ્તારમાં પાર્કિંગ ભંગના તમામ કેસો ટ્રાફિક સેલ દ્વારા વારંવારની મોજણી દ્વારા ચકાસવામાં આવશે.
- (૫) પાર્કિંગના નિયોમોના ભંગ કરતાં વાહનોને ખેંચીને લઈ જવાની અને/અથવા ચાપડા લગાવવાની સત્તા ટ્રાફિક સેલ/ટીઈઓની રહેશે.
- (૬) ચાપડા લગાવવાના કિસ્સામાં આવા વાહન ચોક્કસ વધારાની રકમ જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં ચુકવવામાં આવ્યેથી ચાપડા દૂર કરવામાં આવશે.
- (૭) વાહનને ખેંચીને લઈ જવાનાં કિસ્સામાં આવા વાહન નજીકના ઈમ્બાઉન્ડ લોટમાં ખસેડવામાં આવશે અને આવા વાહન ચોક્કસ વધારાની રકમ જૂનાગઢ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં ચુકવવામાં આવ્યેથી મુક્ત કરવામાં આવશે.
- (૮) નિયમ ભંગની ઓળખ માટે તમામ દફ્તર તથા જરૂરી માહિતી ટ્રાફિક સેલ દ્વારા જાળવવામાં આવશે અને મ્યુનિસિપલ કમિશનર અથવા સક્ષમ સત્તાધીશનાં હુકમ અનુસાર યોગ્ય કાર્યવાહી કરશે.

(૮) શહેરમાં ફીની રકમ, દંડની રકમ, વાહનને બેચી જવાનો ખર્ચ તેમજ નો-પાર્કિંગ ચાર્જની વસુલાત માટે સર્વોત્તમક અને પારદર્શક પ્રક્રિયા દ્વારા ખાનગી સંસ્થાઓની નિમણુંક ડાયરેક્ટર (ટ્રાફિક) દ્વારા નિમવામાં આવેલ અધિકૃત અધિકારીની દેખરેખ હેઠળ કરી શકાશે.

૬. પ્રક્રિયા અને આવશ્યકતાઓ:

ભૂનિસિપલ કમિશનર આ પેટા કાયદાનાં હેતુ માટે તેના વતી ફરજો તેમજ જવાબદારીઓ નિભાવવા માટે ટ્રાફિક સેલના ડાયરેક્ટર (ટ્રાફિક) ને અધિકૃત કરી શકે છે.આ પાર્કિંગનાં પેટા-કાયદાની અમલવારી માટે નીચેની બાબતોનો કોર્પોરેશનની જરૂરિયાત અને પ્રક્રિયામાં સમાવેશ થશે:

- (૧) ભૂનિસિપલ કમિશનરશી અથવા કમિશનરશી દ્વારા અધિકૃત કરવામાં આવેલ અધિકારી મોટર વાહનો કાયમ માટે અથવા કોઈ ચોક્કસ સમયની અવધિ માટે ક્યાં ઉલાં રાખી શકાય તે સ્થળો નક્કી કરી શકે તેમજ આહેર સેવાનાં વાહનોને મુસાફરોને લેવા તેમજ બેસાડવા માટે જરૂર કરતાં વધારે સમય માટેનાં સ્થળો નક્કી કરી શકે.
- (૨) અલગ-અલગ પ્રકારના વાહનો પાર્ક કરવા માટેના સ્થળો તેમજ તેની ફીની રકમ સ્થાનિક અખભારોમાં પ્રસિધ્ય કરવામાં આવશે.
- (૩) લોકોના તેમજ વાહનોનાં સરળ આવન-જાવન માટેના નો પાર્કિંગ વિસ્તારો ભૂનિસિપલ કમિશનરશી જાહેર કરી શકે.
- (૪) પ્રાથમિક તખકે ભૂનિસિપલ કમિશનરશી રહેણાંકી વિસ્તારો, આજુભાજુનાં વિસ્તારો અથવા તેને/તેણી આવી પાર્કિંગની પરવાનગી આપવી યોગ્ય લાગે તે અન્ય વિસ્તારો માટે પાર્કિંગની પરવાનગી નિયત કરી શકે. આવી પાર્કિંગની પરવાનગી માટેની ફી શહેરમાં સામાન્ય ટ્રાફિકની સ્થિતિને આધારે ભૂનિસિપલ કમિશનર દ્વારા વખતોવખત નક્કી કરવામાં આવશે. તેને/તેણીને આવી પાર્કિંગની પરવાનગી રદ કરવાની કે ઈન્કાર કરવાની સત્તા રહેશે.
- (૫) કોઈપણ વાહનનો વપરાશકર્તા પોતાના વાહન રહેણાંકના સ્થળો, કામનાં સ્થળો કે અન્ય કોઈપણ પાર્કિંગનાં હેતુ માટે નિયત કરવામાં આવેલ જગ્યાએ પાર્ક કરી શકશે. આવાં સ્થળો અલગ અલગ માલિકોનાં હોઈ શકે છે. ભૂનિસિપલ કમિશનરશી અલગ અલગ માલિકો વચ્ચે તેઓ દ્વારા આંતરિક રીતે સ્વીકાર્ય હોય તેવી શરતો લેખિતમાં રજૂ કર્યથી શેર (Shared) પાર્કિંગને તે પાર્કિંગની જગ્યાની વહેંચણી કરવાનો પક્ષકારોને અધિકાર છે એ શરતે અધિકૃત કરી શકે.
- (૬) ઓન-સ્ટ્રીટ અને ઓફ-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ માટેનાં ચાર્જ ભૂનિસિપલ કમિશનરશી દ્વારા વખતોવખત નક્કી કરવામાં આવશે.
- (૭) વિવિધ સ્તરીય પાર્કિંગથી જોડાયેલા રસ્તાઓ કે વિસ્તારોની આસપાસ કે નજીકમાં ઓન-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવશે નહીં. આવા વિસ્તારો ભૂનિસિપલ કમિશનરશી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે અને જરૂર જણાયે તેમાં (અન્યથા ઢરાવવામાં આવેલ આવેલ ન હોય તો) ફેરફાર કરી શકાશે.
- (૮) ઓન-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ તેમજ ઓફ-સ્ટ્રીટ પાર્કિંગ ભૂનિસિપલ કમિશનર નક્કી કરે તેવા મહત્વમાં સમય માટે ઉપયોગ કરી શકાશે.
- (૯) જો કોઈ મોટર વાહન કોઈ જાહેર જગ્યા ઉપર અન્યોને ભય, અડચણ કે અગવડરૂપ હોય તે રીતે અથવા તેમ થવાની સંભાવના હોય તે રીતે છોડી જવામાં આવે તેવા કિસ્સામાં આવું વાહન જૂનાગઢ ભૂનિસિપલ કોર્પોરેશન બેચીને લઈ શકશે અથવા તો તેને ચાપડા લગાવી શકાશે.
- (૧૦) ભૂનિસિપલ કમિશનર ફી તેમજ વધારાનાં ચાર્જ નક્કી કરશે.
- (૧૧) વાહનને બેચીને લઈ જવાનો ખર્ચ તથા વધારાનો ચાર્જ આવા મોટરવાહનનાં માલિકે ભોગવવાનો રહેશે. જો કોઈ મોટરવાહન નિયત કરવામાં આવેલ પાર્કિંગની જગ્યા સિવાયની જગ્યા ઉપર સ્થિરપણે, પડું મુક્કીને કોઈ પ્રકારની દરકાર વિના ટ્રાફિકને અડચણરૂપ થાય તે રીતે કોઈપણ વ્યક્તિને જોખમરૂપ થાય તે રીતે કે ટ્રાફિકમાં જોખમ ઉત્પન્ન થાય તે રીતે છોડી જવામાં આવશે તો ટીઈઓ અથવા તે માટે નિયુક્ત કરવામાં આવેલ અધિકૃત સ્ટાફ:

 - (૧) તુરત જ વાહનને તેની સત્તા હેઠળ કે અન્ય કે અન્ય રીતે નજીકનાં સ્થળો કે જગ્યાને તે વાહન અયોગ્ય અડચણ કે જોખમ ઉભું ન કરે ત્યાં ખસેડી શકશે.
 - (૨) જો આવું વાહન અયોગ્ય અડચણ કે જોખમ ઉભું થાય તેવી જગ્યાએ ખસેડવામાં ન આવે તો તે વાહનની હાજરી સ્પષ્ટ રીતે જોઈ શકાય તે માટેનાં વ્યાજબી પગલા લેશે.
 - (૩) જો વાહન પાર્કિંગ કે નો-પાર્કિંગ વિસ્તારમાં સતત ૪૮ કલાક થી વધારે સમય માટે સ્થીર, છોડી દેવાયેલ હાલતમાં કોઈપણ જાતની કાણજી વિના છોડી દેવાયેલું જણાશે તો ટીઈઓ આગળની કાર્યવાહી કરવા માટે પોલીસને જાણ કરશે.
 - (૪) જો કોઈ બિનઉપ્યોગી વાહનકોઈ ખાનગી કે જાહેર જગ્યા ઉપર ૮૦ થી વધુ દિવસથી પહેલ જણાશેતો ટીઈઓ આગળની કાર્યવાહી કરવા માટે પોલીસને જાણ કરશે.

- (૧૨) પાર્કિંગની જગ્યાનો હવાલો જેના હસ્તક હોય તેવા અધિકારી તથા ટીઈઓને જૂનાગઢ ભૂનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા ઓળખપત્રો જારી કરવામાં આવશે.

(૧૩) જ્યારે જરૂર જણાશે ત્યારે મુનિસિપલ કમિશનર આ પાર્કિંગના પેટા-કાયદામાં સુધારો કરી શકશે.

(૧૪) જે વાહનને ખેંચીને લઈ જવાની જરૂર પડશે તે માટે ટીઈઓ નીચે મુજબનાં પગલાંની અમલવારી કરશે:

- (૧) કરવામાં આવેલ ભંગનો પ્રકાર સમજાવવા તેમજ ભંગના પુરાવા માટે કેમેરાથી ફોટોગ્રાફ લેશે.
- (૨) નિયત કરવામાં આવેલ નમુનામાં લાઈસન્સ એટ નંબર તથા કરવામાં આવેલ ભંગનો પ્રકાર નોંધશે.
- (૩) નિયત કરવામાં આવેલ નમુનામાં વસૂલ કરવાનાં થતા વધારાનાં ચાર્જની નોંધ કરશે.

(૧૫) પાર્ક કરવામાં આવેલ કે ખેંચી જવામાં આવેલ વાહનનાં કોઈપણ જાતના નુકશાન માટે જૂનાગઢ મુનિસિપલ કોર્પોરેશન જવાબદાર રહેશે નહીં.

૭. અમલીકરણની યોજના:

આ પેટા-કાયદામાં સમાવિષ્ટ બાબતોનો નીચે મુજબની યોજના મુજબ અમલ કરવામાં આવશે:

(૧) પાર્કિંગ પરમીટ:

મુનિસિપલ કમિશનરશી જૂનાગઢ શહેરમાં પાર્કિંગ પરમીટ હેઠળ આવરી લેવાના વિસ્તારો જાહેર કરશે. આવા વિસ્તારોમાં રહેતા કે કામ કરતા વાહન માલિકોએ તેઓની પાર્કિંગ પરમીટ ખરીદવા માટે ટ્રાફિક સેલ સક્ષમ જવાનું રહેશે. આ વ્યવસ્થા ઓફ-સ્ક્રીટ તેમજ ઓન-સ્ક્રીટ બંને પાર્કિંગ માટે રહેશે. તેઓને આ માટે એક અરજી પત્રક શેરીનાં નામ અથવા એમ.એલ.સી.પી. નામ સાથે ભરવા તેમજ જે તે સમયે અમલમાં હોય તે ફી જમા કરવાવા જણાવવામાં આવશે. અરજી પત્રક સાથે રહેઠાણનો તેમજ વાહનની માલિકીની લગતો પુરાવો રજુ કરવાનો રહેશે. પરમીટ કી ની સામે રહેવાસીને એક કાયદેસર પરમીટ તેમજ વાહન ઉપર સપષ્ટ રીતે જોઈ શકાય તેમ લગાડવા માટે એક ખાસ રીતે તૈયાર કરવામાં આવેલ યુનિક આઈડીવાળું સ્ટીકર આપવામાં આવશે. જો ટીઈઓને નિયત કરવામાં આવેલ પાર્કિંગ વિસ્તારમાં પરમીટ વગરનું વહન પાર્ક થયેલું જણાશે તો તેઓ પાસેથી આવા ભંગ બદલ મુનિસિપલ કમિશનર દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે તે રકમ વસૂલ કરવામાં આવશે. ટીઈઓને સ્થળ મુલાકાત દરમિયાન આવી પરમીટ ની અધિકૃતતા તેમજ કાયદેસરતા ચકાસવાની છૂટ રહેશે. નીચેની કલમો તમામ પાર્કિંગ પરમીટોને લાગુ પડશે:

- (૧) તમામ પરમીટ આપવામાં આવેલ સરનામાં માટે માન્ય રહેશે અને જ્યારે સરનામામાં ફેરફાર કરવામાં આવશે ત્યારે તેની માન્યતા સમાપ્ત થશે. કોર્પોરેશન પ્રત્યેક રહેણાંક માટે એક પાર્કિંગની ઉપરની મર્યાદા ગોઠવી શકેશે.
- (૨) પ્રિમીયમ રસ્તાઓ માટે ચોક્કસ સમય કે જે દરેક કિસ્સા મુજબ રસ્તા પરની ગતિવિધિનાં આધારે નક્કી કરવામાં આવશે તે દરમિયાન પાર્કિંગ પરમીટ લાગુ પડશે નહીં.
- (૩) કસૂરદાર વ્યક્તિ માટેનો પાર્કિંગ પરમીટ ચાર્જ વધુ રહેશે.
- (૪) વાહનનાં કોઈપણ નુકશાન માટે જૂનાગઢ મુનિસિપલ કોર્પોરેશન જવાબદાર રહેશે નહીં.

(૨) શેરીગ પાર્કિંગ :

એક જ જગ્યાની વહેચાણી એક કરતા વધારે માલિકો વચ્ચે થઈ શકે. આવા કિસ્સામાં, જ્યાં આવું વહેચાયેલ પાર્કિંગ લાગુ પડી શકાય તે જગ્યાનાં પ્રમુખ/અધ્યક્ષ/મંત્રી પાસેથી તે અંગેનું “ના-વાંધા પ્રમાણપત્ર” લેવું જ જોઈએ. આવી કબુલાતને પાર્કિંગના કાયદેસરનાં પુરાવા તરીકે ગણવામાં આવશે અને યુનિક આઈડી જારી કરવામાં આવશે.

(૩) પાર્કિંગનો પુરાવો :

હાલમાં પાર્કિંગ નિશુલ્ક અને બિનખર્યાળ છે. વાહન ખરીદવાના નિર્ણયમાં પાર્કિંગનો ખર્ચ એ કોઈ મોટું પરીબળ નથી કેન્દ્ર તેમજ રાજ્ય સરકારે નવા વાહન ખરીદનાર માટે વાહન ખરીદતી વખતે પાર્કિંગની જગ્યા ઉપલબ્ધ છે તેને લગતો પુરાવો રજુ કરવો ફરજીયાત બનાવવાને લગતા નિતી-નિયમો ઘડવાનો તેનો ઈરાદો (૨૦૧૭)માં જ જાહેર કરી દીધેલ છે. જે.એમ.સી.પી. પણ આ બારામાં કેન્દ્ર તેમજ રાજ્ય સરકાર દ્વારા વખતો વખત જે નિતી-નિયમો અને માર્ગદર્શિકા ઘડવામાં આવશે તેને ધ્યાનમાં લેશે.

(૪) વાહનનો નિકાલ :

પાર્કિંગના નિયમભંગ બદલ ખેંચી લઈ જવામાં આવેલાં વાહનો ઈમ્બાઉન્ડ લોટમાં રાખવામાં આવશે. ખેંચીને લઈ જવામાં આવેલ અથવા દાવા વગરનાં વાહનો રાખવા માટેનાં સ્થળો/વિસ્તારો જૂનાગઢ મુનિસિપલ દ્વારા ઈમ્બાઉન્ડ લોટસ તરીકે નિયત કરવામાં આવશે. આવા ખેંચીને લઈ જવામાં આવેલ વાહન તે માટે નીચેની વિસ્તારના રોકાણ માટેનો મુનિસિપલ કમિશનરશી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે તે માસિક ચાર્જ વધુમાં વધુ ત્રણ માસ માટે લાગુ કરવામાં આવશે. જે કિસ્સામાં વાહન માલિક દ્વારા ત્રણ માસમાં વાહન લઈ જવામાં નહીં આવે તે કીસસામાં ત્રણ માસ બાદ પ્રવર્તમાન કાયદાઓ પ્રક્રિયા અનુસરિને વાહનનો નિકાલ કરવામાં આવશે.

૮. ફી તેમજ વધારોનો ચાર્જ:

ફી:

- (૧) શહેરમાં નિયત કરવામાં આવેલ વિસ્તારો માટેની ફી ભુનિસિપલ કમિશનરશી નક્કી કરી શકશે. પાર્કિંગ માટેની ફી વાહનના પ્રકાર, દિવસનો સમય, સ્થળ તેમજ પાર્કિંગની અવાજ મુજબ અલગ અલગ હોઈ શકે.
- (૨) પાર્કિંગ માટેની ફી શહેરના યોગ્ય સ્થળોએ પ્રદર્શિત કરવામાં આવશે.
- (૩) જ્યારે જ્યારે જરૂર જણાશે ત્યારે ભુનિસિપલ કમિશનર આ ફી ની રકમમાં વખતોવખત સુધારો કરી શકે છે.

વધારનો ચાર્જ:

- (૪) જે કોઈ આ પેટા-કાયદાની કોઈપણ જોગવાઈનો ભંગ કરતું જણાશે તે આ કાયદાની પાર્કિંગ અંગેની જોગવાઈઓનાં ભંગ બદલ વધારાનો ચાર્જ ચુકવવા જવાબદાર રહેશે, કે જેમાં નીચે મુજબની પરંતુ તેટલા પુરતી જ મર્યાદિત નહી તેવી પરિસ્થિતિનો સમાવેશ કરવામાં આવશે:
 - (૧) નિયત કરવામાં આવેલ પાર્કિંગનાં વિસ્તાર સિવાયનાં વિસ્તારમાં કરવામાં આવેલ મોટરવાહનનું પાર્કિંગ.
 - (૨) ફૂટપાથ પર પાર્ક કરવામાં આવેલ મોટરવાહન.
 - (૩) બસસ્ટોપ/સ્ટેશન તરફે સ્પષ્ટ રીતે ઓળખી શકાય તેવા વિસ્તારમાં પાર્ક કરવામાં આવેલ મોટરવાહન.
 - (૪) જાહેર તેમજ ખાનગી મિલકતમાં અવર-જવરમાં અડચણરૂપ થાય તે રીતે પાર્ક કરવામાં આવેલ મોટરવાહન.
 - (૫) સાઈકલ ટ્રેક પર પાર્ક કરવામાં આવેલ મોટર વાહન.
 - (૬) ટ્રાફિકનાં સરળ સંચાલનમાં અડચણરૂપ થાય તે રીતે પાર્ક કરવામાં આવેલ મોટર વાહન
 - (૭) જીબ્રા કોસ્ટિંગ ઉપર સંપૂર્ણરીતે અથવા આંશિક રીતે પાર્ક કરવામાં આવેલ મોટર વાહન.
- (૫) આ પાર્કિંગનાં પેટા-કાયદાનાં ભંગ બદલ ચુકવવાનો થતો વધારાનો ચાર્જ નીચે મુજબ રહેશે:

વાહનનો પ્રકાર	વધારાનો ચાર્જ
દ્વિચકી વાહનો	
ત્રિચકી વાહનો	
ચાર ચકીય વાહનો	વખતોવખત પરિપત્ર દ્વારા ભુનિસિપલ કમિશનર દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.
એલ.સી.વી.	
એચ.સી.વી.	

- (૬) એક જ વાહન વારંવાર ભંગ કરતું જણાશે તો વધારાનાં ચાર્જની રકમમાં ભુનિસિપલ કમિશનર નક્કી કરે તે મુજબ વધારો કરવામાં આવશે.

- (૭) જરૂર જણાયે ભુનિસિપલ કમિશનર વધારોનો ચાર્જ આકારી શકે, નવા વધારાનાં ચાર્જ સ્થાનિક અખભારોમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે.

૯. ચુકવણીની પદ્ધતિ :

પાર્કિંગનાં નિયમોનો ભંગ કરનારાઓને ચલાણ જારી કરવામાં આવશે. આવાં ચલાણ ઈ-ચલાણનાં સ્વરૂપમાં પણ હોઈ શકે. અપરાધીને તેની ચુકવણી ટીઈએ ને અથવા વાહન ખેચીને લઈ જવામાં આવેલ હોય તો ઈમ્યાઉન્ડ લોટમાં જ્યાં વાહન પાર્ક કરવામાં આવેલ હોય ત્યાં રોકેથી ચુકવણી કરવાનો વિકલ્પ રહેશે. સ્થળ ઉપર તેબીટ અને કેડીટ કાર્ડ અથવા મોબાઇલ એપ્લીકેશન મારફત ચુકવણી કરવા માટેની સુવિધા ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે. પાર્કિંગ ચાર્જ અથવા નિયમ ભંગ બદલનું ચુકવણું ઈલેક્ટ્રોનીક સેન્સર સીસ્ટમ મારફત પણ થઈ શકશે.

૧૦. માફી/છૂટછાટ:

આ પેટા-કાયદાની જોગવાઈઓ નીચેનાને લાગુ પડશે નહી:

- (૧) ઓથોરેટી ઈમરજન્સી લીકિલ કે જેમાં તેનું સંચાલન કરનાર તેની ફરજ બજાવવામાં રોકાયેલ હોય.
- (૨) જે વાહનોને મુક્ત આપવામાં આવેલ છે તેને જૂનાગઢ ભુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને/અથવા ટ્રાફિક પોલીસ દ્વારા અલગ હેતુઓ

અને ચોક્કસ સમયની અવધિ માટે પરમીટ જારી કરવામાં આવશે.

૧૧. અપીલ :

જો કોઈ વ્યક્તિ આ પ્રક્રિયા અને કરવામાં આવેલ દંડથી સંતુષ્ટ ન હોય:

- (૧) તેને ગુનાનાં ૧૪ દિવસમાં ડાયરેક્ટર(દ્રાફ્ટિક) ને અપીલ કરવાનો હક્ક રહેશે.
- (૨) આવી અપીલ મળ્યાનાં ૧૦ દિવસમાં ડાયરેક્ટર(દ્રાફ્ટિક)એ તેનો નિર્ણય કરવાનો રહેશે.

ડાયરેક્ટર(દ્રાફ્ટિક)નો નિર્ણય આખરી ગણવામાં આવશે.

સહી/- અવાચ્ય
સીનીયર ટાઉન પ્લાનર
મહાનગરપાલિકા, જુનાગઢ.

